"DIRVA" (THE FIELD)
Lithuanian Weekly
The only Lithuanian Newspaper in Ohio
Published Weekly in Cleveland by the
Ohio Lithuanian Publishing Co.
Yearly Subscription Rate:
In the United States $2.00
Canada and Mexico 2.50
Lithuania and other countries 3.00
DIRVA
6820 Superior Ave. Cleveland, O.

DIRVA

"DIRVA" (THE FIELD)
Savaitinis Laikraštis
Išleidžia Penktadieniais Clevelande
Ohio Lietuvių Spaudos B-vė
Vienatinis Lietuvių Laikraštis Ohio Valst.
Metinė Prenumerata:
Suvienytose Valstijose $2.00
Kanadoje ir Meksikoje 2.50
Lietuvoje ir kitose šalyse 300
DIRVA
6820 Superior Ave. Cleveland, O.

Entered as Second-Class matter December 6th, 1915, at the Post Office of Cleveland, Ohio, under the Act of March 3rd, 1879

No. 3 CLEVELAND, OHIO PENKTADIENIS, SAUSIO-JAN. 18, 1935 KAINA 5c 47 20th YEAR (20-ti Metai)

Saar'o Sritis Prisidėjo Prie Vokietijos

UŽ VOKIETIJĄ BALSAVO ARTI PUSĖ MILIJONO ŽMONIŲ, UŽ PRANCUZIJĄ — TIKTAI 2,083.

DARBAI
IR DARBININKŲ ŽINIOS

Chicago. — Suvažiavę 21 gelžkelių darbininkų unijos viršininkai išnešė rezoliuciją reikalaujančią visiems gelžkelių tarnautojams šešių valandų darbo dienos. Pravedus valandų sutrupinimą, sako gelžkeliečių vadai, gautų darbo dar milijonas nedirbančių gelžkeliečių. Gelžkelių kompanijų atstovai pareiškė kad tas reikalavimas reikštų padidėjimą algų 7400,000,000 į metus, ko gelžkelių kompanijos negalėtų panešti.

Clevelande, pasibaigė ilgas streikas Kaynee Co. siuvyklų darbininkų, kurie streikavo jau nuo Lapkričio 5 dienos. Streikavo virš 700 darbininkų dirbusių trijose tos kompanijos siuvyklose. Streikeriai gavo tam tikrus savo reikalavimus.

Stiklo darbininkų unija iškovojo algų pakėlimą ir apie 5,000 darbininkų algos padidinta imant nuo Kalėdų. Sutartis apima aštuonias Amerikos stiklo išdirbystes.

Stiklo darbai 1934 metais ėjo daug geriau negu 1933 metais. Šymet tikimas dar didesnės produkcijos.

Plieno darbai Ohio valstijoje vietomis gana žymiai pakilo. Youngstowne pakilo iki 56 nuoš. normalio.

Clevelande liejyklos dirba beveik pilnu saiku.

Loraine taipgi paleista dirbti daugiau liejyklų.

Clevelande ir Kent, Ohio, sustreikavo L. N. Gross Co. siuvyklų darbininkai. Prie dirbtuvių atsibuna susidėmimų su streiklaužiais. Išviso streikuoja apie 500.

Akrone sustreikavo pieno išvežiotojai, sulaikydami pieno pristatymą į namus.

NUTEISTI MIRTI

Gufa, Baškirų respublika, Sovietų Rusija. — Du girti laivo darbininkai buvo priežastimi gaisro laive, kas padarė nuostolių arti milijono rublių. Jie nuteisti sušaudymui.

PENKI SUDEGĖ

Montreal, Kanada. — Dalyvavę vienuose namuose parodyme filmos keturi maži vaikai sudegė kada filma užsidegė ir namą apėmė gaisras. Su jais sudegė ir jų prižiūrėtoja moteris.

Penketas Žmonių jau Nušauta iš Didelio Vokiečių Įšėlimo

Saarbruecken. — Sausio 13 dienos visuotinuose balsavimuose Saaro srityje už susidėjimą atgal su Vokietija balsavo 476,098 žmonės, už prisidėjimą prie Prancuzijos tik 2,083. Už pasilikimą Tautų Sąjungos kontrolėje kaip iki šiol buvo, paduota 46,613 balsų.

Reiškia, Vokiečiai laimėjo Saaro sritį sau atgal, kurią senesniais laikais buvo iš Prancuzijos paėmę ir suvokietinę.

Nors Saar dar tebėra po Tautų Sąjungos kontrole, tačiau Vokiečiai jau daro ten savo tvarką: areštuoja arba veja laukan iš tos srities komunistus ir Prancuzų šalininkus. Žydams visai nepavelino balsuoti, ir dabar visi Žydai bėga iš tos žemės.

Vokiečiai ten iš džiaugsmo nežino ką daryti, o savo priešininkus tiesiog terorizuoja. Laksto gatvėmis ir šukauja-rėkauja kaip maži vaikai, bet žiauriai apsieina su žinomais savo priešininkais.

Susirėmimuose Vokiečių su jų neapkenčiamais žmonėmis ir policija sako užmušta penki asmenys.

Prancuzijai turės užmokėti tam tikrą sumą pinigų už anglies kasyklas, ir tą sumą sukelti padėti pradėjo net Amerikos Vokiečiai.

NORI GRĄŽINTI TAUTŲ SĄJUNGON

Geneva. — Vokietijai laimėjus Saaro sritį sau atgal, Anglijos ir Prancuzijos atstovai Tautų Sąjungoje užvedė tarybas su Vokietija jos sugryžimui į Tautų Sąjungą ir prisidėjimui į nusiginklavimo konferenciją.

VĖL ŽUDYNĖ MEKSIKOJE

Mexico City. — Čia, Meksikos sostinėje, Sausio 12 d. vėl buvo iškilęs katalikų susirėmimas su policija. Užsibarikadavę bažnyčioj šimtai vyrų, moterų ir vaikų, kovojo prieš policiją ir ugniagesius kurie norėjo juos iš bažnyčios išvyti. Susišaudyme krito 4 asmenys ir 14 kitų sužeista. Nesusipratimas kilo kai iš vienos priemiesčio parapijos valdžia iškėlė katalikų kunigą.

ŽADA APTAKSUOTI ALGAS

Washington. — Prezidentas Roosevelt ruošia visuomeninio gyvenimo sutvarkymo programą, kurin ineina mokėjimas senatvės pensijos po $50 į mėnesį sulaukusiems 65 metų amžiaus biedniems; apdrauda nuo bedarbės, kurios fondą sudarytų 1 nuoš. taksai nuo darbininko gaunamos algos ir 3 nuoš. nuo sumos kiek dirbtuvės išmoka algų.

Biedniems parupinti nemokamai daktaro patarnavimas.

MOTERIS A. EARHART PERSKRIDO PACIFIKĄ

San Francisco, Calif. — Sausio 12 d. čia atskrido iš Hawaii salų Amerikietė lakunė Amelia Earhart, kuri yra pirmutinė atlikus tą žygį visai viena. Iki šiol dar tą plotą, virš 2,400 mylių, nėra perskridęs jokis pavienis lakunas. Earhart kelionę atliko į 18 valandų 17 m.

Pora mėnesių atgal tuo pat keliu atskrido du Anglijos lakunai, kuriems pavyko kelionę atlikt dar greičiau, į 15 valandų.

SEPTYNI SUDEGĖ

Somerset, Ky. — Netoli šio miesto, kilus gaisrui namelyje sudegė visa šeima iš septynių žmonių.

ZINOVJEVAS PRISIPAŽINĘS KALTU

Maskva. — Leonas Kamenev ir Gregory Zinovjev ir 17 kitų asmenų kurie buvo tardyti Leningrade sąryšyje su nušovimu Kirovo kelios savaitės atgal, sako prisipažino kad jie buvo dalininkais galvoto sukilimo prieš sovietų vyriausybę, ir visi prisipažinę kaltais.

Jie sako buvę Maskvos grupės nariais, kurie dirbo išvien su Leningrado kontrrevoliucijonieriais.

Ar ir šie visi bus nubausti mirties bausme, kaip jau sušaudyta 117 kitų, tikrų žinių dar nėra.

Maskvoje atsibuvusiame šiose dienose visos Rusijos sovietų kongrese visų sovietų galva vėl išrinktas Stalinas.

RAGINA SUV. VALSTIJAS PRISIDĖTI TARPTAUTININ TEISMAN

Washington. — Prezidentas Roosevelt deda pastangas kad Suv. Valstijų senatas pritartų šios šalies prisidėjimui į tarptautinį tribunolą.

Po pasaulinio karo, kada šalį užvaldė Republikonai, jie visomis pastangomis užkirto kelią Suv. Valstijoms įstoti į Tautų Sąjungą ir į Tarptautinį Tribunolą.

Bet Suv. Valstijos, nors tose įstaigose nepriklauso, turi vienaip ar kitaip dalyvauti pasaulinių nesusipratimų sprendimui. Geriau tada butų prigulėti.

RAGINA PAIMT KASYKLAS VALDŽIOS KONTROLĖN

Washington. — Prezidento Roosevelto paskirta taryba tyrinėti šalies gamtos turtus ragina vyriausybę paimti į savo kontrolę minkštos anglies kasyklas, išvengimui anglies aikvojimo.

GANDAI APIE "DERYBAS" SU LENKAIS

Amerikos spaudoje pasirodė pranešimai to paties Donaldo Day, kuris jau eilė metų kaip skleidžia įvairius paskąlus apie Lietuvą ir Lenkiją, buk Lietuvos Prezidentas Antanas Smetona užvedęs "taikymosi derybas" su Lenkijos diktatorium Pilsudskiu.

Musų nekurie laikraščiai tą Donaldo Day pranešimą priėmė už gyvą pinigą, kaip darydavo visais kitais laikais.

"Dirva" ir šiuo tarpu tam pranešimui nepriduoda jokios svarbos, nes jeigu kas butų daroma toje linkmėje, apie tai žinotų visa Lietuvių tauta.

Donaldo Day pranešimas jau tuo netikras kadangi jis rašo buk jau pereitą vasarą buvo tęsiama derybos tarp Smetonos ir Pilsudskio, kurie jieškąą "surasti formulą kuri leistų Lietuvai atnaujinti ryšius su Lenkija".

Pranešimas įmaišo Lietuvos nesusipratimą su Vokietija, kas sumažinęs Lietuvos eksportą pusiau, tuo gi tarpu nieko panašaus Lietuvos spauda nei Tsb. nepraneša.

Donaldo Day tikslas matyt yra paneigti Pabaltijo sąjungą, ir jis šitaip apie tai pareiškia: "Lietuva yra nusivylus ir del Pabaltijo sąjungos, kadangi nei Latvija, nei Estija nenori paremti Lietuvą jos nesusipratimuose su Lenkija ir Vokietija".

Nei Estija nei Latvija neturėjo tikslo kištis į Lietuvos ginčus su kaimynais ir taip greit negalėjo padaryti jokios įtekmės į ką nors, kadangi Pabaltijo sąjunga dar tik poros mėnesių senumo.

Nepriduodami jokios reikšmės šiam Donaldo Day pranešimui lauksime tikrų žinių iš Kauno.

NUŠOVĖ DAR TRIS GAUJOS NARIUS

Oklawaha, Fla. — Sausio 16 d. čia susišaudyme su federalės policijos vyrais tapo nušauti dar trys garsios žmogžudžių gaujos nariai, Fred Barker ir jo motina, kuri susišaudyme operavo kulkosvaidį. Jie buvo nariai Dillingerio ir jo sėbrų gaujos, iš kurios dabar dar liko Arthur Parker ir Chicagoje gimęs Lietuvis Alvin Karpis. Dabar federalė policija seka ir juos ir galima tikėti trumpu laiku išgirsti kad ir jie tapo sugauti arba nušauti.

ŠVEDIJA UŽBAIGĖ DEPRESIJĄ

Stockholmas, Švedija. — Sausio 11 d. atsidarė Švedijos parliamentas labai iškilmingai, nes tai buvo paminėjimas 500 metų nuo Švedijos parliamento įsisteigimo.

Švedijos karalius kalbėdamas į šalies atstovus pareiškė kad bedarbės klausimas Švedijoje jau beveik išspręstas, nes šių metų bedarbių šelpimui reikalinga tik apie $15,000,000. Šalies biudžetas subalansuotas, ir skolos dikčiai sumažėjo.

KALINIAMS NEPASISEKĖ

San Quentin, Cal. — Dideliame valstijos kalėjime, kur sugrusta virš 6,000 nelaisvių, grupelė kriminalistų kalinių prisitaikius įsigavo į kalėjimo viršininko gyvenamą butą, kur jis turėjo keletą svečių, juos užpuolė, patį viršininką primušė už priešinimąsi, ir pagrobę svečius, susėdę į automobilį, paėmę porą kalėjimo sargų ant šonų stačius važiuoti, leidosi pro vartus pabėgti. Vienas iš viršininko draugų buvo priverstas duoti ženklą vartų sargams juos išleisti. Na ir sveiki išspruko. Bet tuoj buvo paskleista kalinių pabėgimo signalas ir prasidėjo gaudymas. Pavytas bėgusiųjų automobilis, ir įvykus susišaudymui pabėgimo vadas nušautas, kiti sužeisti ir grąžinti.

UKIAI TURĖS ELEKTRĄ

Washington. — Keletas valdžios techniškų grupių svarsto planus aprupinti elektra 2,500,000 šalies ukių tikslu padaryti Prezidento Roosevelto siulomą 4 bilijonų dolarių viešų darbų programą veikliu. Tas klausimas bus išrištas bėgyje keturių savaičių laiko.

Ukiams butų duodama valdžios paskola visai mažomis išlygomis apsimokejimui už elektros suvedimą, ir išsimokėjimas butų mokant tik už pačią vartojamą elektrą.

14 prigėrė. Hull, Anglija. — Penkiolika laivo darbininkų prigėrė laivui užėjus ant smėlio kranto ir apvirtus.

VISO PASAULIO LIETUVIŲ SĄJUNGOS REIKALE

Rašo KAROLIS VAIRAS.

Kaunas. — Šitokį dalyką organizuoti siulo mums Draugija Užsienio Lietuviams Remti per savo sekretorių Petrą Rusecką (žr. jo knygelę "Užsienio Lietuviai"). Viso Pasaulio Lietuvių Sąjungai pradžią turėtų duoti viso pasaulio Lietuvių Kongresas.

Šis klausimas, kaip manoma, jau esąs pribrendęs, nors ir jis, kaip ir paties kongreso klausimas, nėra naujas ir nežinomas. Kitų tautų žmonės tokias draugijas-sąjungas ir veiklius jų centrus, ginančius tų tautų išeivių reikalus, turi.

Nebutų rodos reikalo kalbėti apie organizacijos reikšmę, apie jos vaidmenį ne tiktai atskirų bendruomenių bet ir tautų gyvenime. Tą klausimą geriausia supranta musų išeiviai, ypatingai Amerikos Lietuviai, užauginę savo milijonines organizacijas, susivienijimus, vien tiktai savo jiegomis, sumanumu ir lėšomis ir iki šiol išlaikę tukstančius įvairių savo draugijų, šimtus parapijų, daug įvairių kulturos ir švietimo įstaigų. Reikia tiktai stebėtis kad jie nieko panašaus nėra dar įsteigę Lietuvoje, kur vis tiktai nemaža jų apsigyveno po karo.

Kad tokios draugijos reikalingumas yra pribrendęs nereikėtų įrodinėti. Organizuotų žmonių balsas ir namie ir užsieniuose yra svaresnis ir svarbesnis. Tai yra jiega ir priemonė dideliems sumanymams ir darbams nuveikti. Gali buti tik klausimas kaip tokią sąjungą įsteigti, kokius duoti jai pamatus kad jie butų ir lankstųs, ir tikslųs ir tvirti, kad sąjunga galėtų išsilaikyti ir veikti.

Man rodos kad sąjungos įsteigimui reikalingas išanksto apgalvotas planas ir aiškiai nustatytos veikimo gairės. Kaip buvo pasakyta straipsnyje apie Pasaulio Lietuvių Kongresą, jis turėtų aptarti įvairius išeivijos klausimus ir patiekti savo pageidavimus, o sąjunga, kaipo vykdomasis organas, tuos kongreso pageidavimus vykdytų, eidama bendromis direktivomis ir instrukcijomis. Svarbu tik kad pati sąjunga butų lanksti, kad jos centras butų autoritetingas.

Galima butų tokios sąjungos organizavimą pravesti ir šitokiu budu: Atskiro kurio nors krašto Lietuviai sudaro savo draugiją, ar jau esančių ten draugijų centrą. Visų kraštų draugijos per savo atstovus sudaro vyriausią tų draugijų tarybą, kuri visur galėtų kalbėti viso pasaulio organizuotų Lietuvių vardu. Tokios vieno krašto draugijos steigimo ideja buvo kilus Amerikoje po karo — tai buvo sumanymas steigti Lietuvos Piliečių Sąjunga Amerikoje. Ji butų daug darbo nudirbus ir daug naudos davus taip Lietuvai, taip ir Amerikos Lietuviams, jei tų laikų aplinkybėmis butų buvę reikalinga Lietuvos valdžios žmonių pritarimas jai įkurti.

Tokie centrai įvairiuose kraštuose, kaip ir žinomi kitataučių (Anglų dominijose ir kolonijose) vadinami "Broad of Deputies", visur galėtų prižiurėti musų išeivių ekonominius ir kulturinius reikalus, galėtų tarpininkauti rimtesniais ir stambesniais atsitikimais tarp išeivių organizacijų ir Lietuvos valdžios organų, galėtų ginti jų interesus tokiais atvejais kur musų diplomatiniai ir konsulariniai atstovai negalėtų musų išeiviams padėti ar kur toki pagalba išeina iš jų kompetencijos ribų.

Tų atskirų kraštų Lietuvių centrai, arba tarybos, sudaro vyriausią tarybą, veikiančią artimame kontakte su Draugija Užsienio Lietuviams Remti ir veikiausia turėtų reziduoti Lietuvoje, prie musų tautos kulturinio centro.

Tokia sąjunga, idejiniu atžvilgiu, reikalinga, ir įsteigti ją nebutų didelių sunkenybių, tik kaip reikia prie to praktiškai prieiti? Nereikia užmiršti kad negyvename pasiaukojimo laikais — žmonės, priklausydami kokiai nors sąjungai ar draugijai ir mokėdami jai mokesčius, privalo turėti iš jos tam tikrą naudą. Kaip ir kokia forma galima butų tai išrišti reiktų palikti diskusijoms ir praktiškai prityrusiai Amerikiečių iniciativai.

KLAIPĖDOS HITLERININKŲ BYLOS EIGA KAUNO TEISME

Kaunas. — Lietuvos kariumenės teismo apklausinėjami visi Klaipėdos krašto kaltinamieji Vokietininkai davė savo pasiaiškinimus. Iš visų teisiamųjų kaltu prisipažino tik buvęs Sass'o partijos raštvedis ir spaudos referentas Adam Mollinus. Jis pabrėžė kad save laiko kaltu ir sąžinės verčiamas atidengia visus teisiamų nusikalstamuosius darbus.

Mollinaus pareiškimai sukėlė didelio susijaudinimo teisiamųjų eilėse ir plačiai nuskambėjo užsienių spaudoje.

Mollinus pasakė kad visą **Klaipėdos Hitlerininkų veikimą dirigavo Vokiečių nacionalistų partijos vadovybė.** Jos įsakymu, Sass ir Neumann Klaipėdos krašte įsteigė savo partijas.

Vokiečiai Hitlerininkai į Klaipėdą **siuntė savo patikimus narius kariškiems dalykams mokyti.** Taip pat iš Vokietijos buvo gaunami visam veikimui pinigai. Apskritai, Klaipėdos Hitlerininkai tikrai turėjo artimų santikių su Vokietijos nacional-socialistais ir visados jų paliepimų klausydavo.

Kiti teisiamųjų vadai, Sass, Ropp, Neumann save kaltais nelaiko, aiškindamiesi kad jiem patinka nacional-socializmas ir jie už jį darbavosi. Jie kaipo geri Vokiečiai, labai mylį Vokietiją. O norėdami labiau suorganizuoti Klaipėdos krašto Vokiečius, jie ir įsteigę nacional-socialistiškas organizacijas. Taip pat jie neigia kad buvo Vokietijos nazių vadovybės diriguojami ir kad iš ten gaudavo pinigus.

Dalinai kaltu prisipažino ir dvarininkas Hornas, kuris sako esąs kaltas dalyvavęs slaptame priešvalstybiniame darbe, bet savo kaltę neigia del Jesučio nužudymo.

Kiti teisiamieji, savo vadais

(Pabaiga ant 7-to pusl.)

PITTSBURGHO PADANGĖ

LIETUVIŲ KAMBARIUI $44 PELNO

S. L. A. 40-tos kuopos vakarienė Gruodžio 30 dieną, po SLA. 3-čio Apskričio suvažiavimo, rengta Pittsburgho Universitete Lietuvių Kambario naudai, pavyko puikiai. Laike vakarienės buvo pasakyta kalbos. Programą atidarė rengimo komisijos pirmininkas J. Virbickas, pavesdamas toliau tvarką vesti Kostantui Šinkunui. Buvo perstatyti kalbėti šie: Dr. J. Baltrušaitienė, P. Pivaronas, J. K. Mažiukna, S. Bakanas, J. V. Grajauskas, J. Milius, A. Žvirblys, P. Dargis, A. Marčiulaitis, K. Stravinskas, J. Baltrušaitis, V. Kaličienė ir A. Viktoravičienė. Nekurie pasakė po keletą žodžių, bet kiti pasakė ir gražias ilgas kalbas.

Vakarienės gaminime darbavosi kuopos narės: A. Viktoravičienė, M. Zdankienė, M. Šinkunienė, A. Bugailiškienė, J. Kaulakienė, O. Leliušienė, V. Kaličienė.

Po vakarienės dar buvo šokiai, kuriems grojo Kaulakio orkestras.

Pelno Lietuvių Kambariui liko $44.30. LMD. davė tam tikslui salę nemokamai.

KAPŲ NAUDAI BALIUS. Sausio 26 d., L. M. D. salėje, Tautiškų Kapinių Dr-ja rengia savo metinį balių, kurio pelnas bus sunaudotas papuošimui kapų. Kuriems aplinkybės pavelys prašomi atsilankyti.

SANDARIEČIŲ DARBUOTĖ. A. L. T. Sandaros Kuopų Sąryšis turėjo savo metinį susirinkimą L. M. D. salėje. Pasirodė kad rengta sąryšio vardu vakarienė davė pelno $25, kas nutarta pasiųsti Sandaros centrui. Taip pat numatyta dar surengti Margučių vakarienę atvelykyje.

Sąryšio valdyba 1935 m. išrinkta iš šių: Pirm. — P. Marmokas; pagelb. — Adelė Gilienė; sekr. — J. Virbickas; ižd. — F. Pikšris; iždo globėjai — A. Brazauskienė, J. Grigaliunas. Parengimų komisija: P. Pivaronas, O. Zambliauskienė, A. Brazauskienė, K. Laučaitienė, V. Slančauskienė, J. Virbickas.

J. Virbickas.

NUŠOVĖ NEGEISTINĄ JAUNIKĮ

John Nardo, 68 m. amžiaus, gyvenantis prie Little Sewickley Creek Road, netoli Pitsburgho, per 11 metų negalėdamas atsikratyti žmogaus kuris ateidavo į jo namus ir lysdavo prie jo dukters, savo prietaisu padarė tam galą. Tas negeistinas "jaunikis" buvo William Cavin, 61 m. amžiaus, vedęs vyras ir tėvas dviejų vaikų. Jisai pradėjo perdaug lysti prie Nardo dukters, 27 metų amžiaus našlės, kuri tėvo namuose gyveno. Du pastaru metu jo lindimas tiek įkirėjo kad Nardo pradėjo išdėti prie savo garadžiaus iškabą su užrašu "Privatinė nuosavybė. Pašaliniai asmenys užtikti vaikščiojant ant šios žemės bus patraukti atsakomybėn." Tačiau tas nieko nereiškė įkiriam "jaunikiui", kuris žinojo kad ta iškaba taikoma prieš jį. Cavin, geležinkelio sargas, pereito šeštadienio vakare vėlai vėl ėjo pas Nardo dukterį. Eidamas pro garadžių pamatė naujai išdėtą iškabą. Jis priėjęs iš piktumo tą iškabą nuplėšė, kaip padarė kelis sykius pirmiau. Per sieną iš garadžiaus iššovė revolveris, ir Cavin sekmadienio rytą rastas po netolimu medžiu nėgyvas. Jis ten nuslinko ir numirė. Kulka perėjo jam per krutinę.

Nardo pritaisė tą iškabą taip kad ją plėšiant iš vidaus iššautų revolveris, padėtas tam tikro aukštumo, prie skylutės per sieną.

Nardo, žinoma, tapo už tai areštuotas ir tardomas.

LIETUVIŲ PAMINKLINIO KAMBARIO REIKALAI

Gruodžio 10 d. Lietuvių Kambario Fondo Komitetas (Pittsburghe) turėjo nepaprastą susirinkimą. Jame dalyvavo Lietuvos Ministerio Pareigas einąs Dr. Mikas Bagdonas iš Washingtono, kuris nors ir mažai laiko turėjo, tačiau mielai sutiko susirinkiman atsilankyti. Susirinkimas įvyko Mokslo Katedroje, 8 val. vakare. Dalyvavo ir tautinių kambarių viršininkė p. R. C. Mitchell ir konsultantas arkitektas p. Albert A. Klimcheck. Apsvarstyta svarbūs, gyvi Lietuvių Kambario Fondo reikalai.

Lietuvių Kambario dekoracijų projektas, kaip žinoma, yra atsiųstas iš Lietuvos. Kaip kitų tautų kambarių pirmieji projektai buvo tik pradiniai, taip neišvengiamai yra ir su musų pirmutiniu projektu, arkitekto A. Gudaičio patiektu. Mat, reikės padaryti tulas permainas. Pats projekto patiekėjas savo specifikacijose yra numatęs kai kurias permainas.

Iš pasikalbėjimo su Dr. M. Bagdonu paaiškėjo visiems kad architektas A. Gudaitis yra apsiėmęs, įsipareigojęs padaryti naują projektą su permainomis kurios bus pamatuotos bendrai Pittsburgho Universiteto Valdybos ir Lietuvių Kambario Fondo komiteto. Kai kurių tautų tik trečias ar ketvirtas projektas tapo galutinai priimta. Mes tikimes kad antrasis projektas Lietuvių Kambariui bus visai tinkamas, bus priimtas. Jeigu taip taip, ponia Mitchell pasakė, 5000 litu suma, ką Lietuvos vyriausybei kaštavo šio projekto konkursas, bus Pittsburgho Universiteto kredituota Lietuvių Kambario fondui.

Lietuvių paminklas-kambaris bus tikrai; bus per amžių eilę, ir del to turime dėti visas pastangas kad jis visada butų su Lietuvių dvasia, Lietuvių meno prijautimu. Pasidarbuokim aukomis. Čekius rašykite: Lietuvių Kambario Fondas, o siųskite: V. Zambliauskas, 31 Minooka St., Pittsburgh, Pa.

LKFK. Spaudos Kom.
J. Baltrušaitis.

DAYTON

BALIUS. SLA. 105 kuopa rengia balių Sausio 26 d., Stepono salėje, naudai Lietuviško Kambario įrengimo Pittsburgho Universitete. Šokiams gros Lietuvių Vyčių orkestras. Kviečiami atsilankyti visi vietos ir apielinkės Lietuviai. Jusų atsilankymas bus parama to gražaus kulturinio darbo.

MONTGOMERY APSKRITYJE bedarbių išlaikymas 1934 metais lėšavo penkis milijonus litų — dvigubai daugiau negu 1933 metais.

Trims tukstančiams ukininkų už sumažinimą auginimo kiaulių ir laukų neapsėjimą valdžia apmokėjo pusę milijono dolarių.

Iš visos Ohio valstijos, Dayton miestas užima pirmą vietą iš dirbtuvių veikimo atžvilgio, kurios daugiausia darbininkų palaikė prie darbų, pagal savo gyventojų skaičiaus daugumą.

VAIKŲ MIRTINGUMAS šiame mieste pereitą metą buvo mažiausias iš daugelio kitų paskirų metų. Tai yra istoriškas rekordas vaikų sveikatingumo žvilgsniu.

"D." Rep.

Pastaba Skaitytojams

Kuomet negaunat kurio "Dirvos" numerio tai prašydami Administracijos jį prisiųsti nerašykit "negavau pereito numerio", bet parašykit: "Negavau nr. 2 arba 10, arba 31". Tada greitu laiku tikrai gausit tą numerį kurio neturit.

"Dirvos" Admin.

BOSTON, MASS.

GUBERNATORIAUS ĮVESDINIMAS. LIETUVIŲ VEIKIMAS

Sausio 3 d. buvo prisaikdintas naujai išrinktas Mass. valstijos gubernatorius James M. Curley, kurio inauguracijos iškilmėse Lietuvius atstovavo vietinis senas, žymus Lietuvis veikėjas A. J. Kupstis. Tukstančiai žmonių dalyvavo šioje iškilmėje puošnioj ir istoriškoj State House (valstijos atstovų buto rumuose) ir Augustus P. Gardner auditorijoje. Kadangi p. Kupstis yra senas gubernatorius Curley pažystamas ir turi plačią pažintį su įvairiais stambiais viršininkais tai šia proga pasinaudodamas jis su daugeliu įžymių asmenų gavo pasikalbėti ir daug ką patyrė. Pasirodo kad apie Lietuvius kaip pats gubernatorius Curley taip ir kiti valdininkai yra gana aukštos nuomonės, ir giria Lietuvius už jų darbštumą, gabumus ir už pavyzdingą pilietybės pareigų pildymą. Pasidėkojant p. Kupsčiui, šiuo atveju jie dar daugiau sužinojo apie Lietuvių reikalus, jų gyvenimą, ir galima tikėti kad, turint valdžioje artimus Lietuviams draugus, bus lengviau Lietuviams visokiuose reikaluose prieiti.

Žinant p. Curley draugiškumą Lietuviams praeityje, kuomet jis svetingai priėmė miesto vardu Prof. M. Biržiška, atvykusį iš Lietuvos, ir žinant jo kitus prielankius žygius Lietuviams reikia jam palinkėti geriausių pasekmių.

LIET. PILIEČIŲ KLUBAS NAUJOJ VADOVYBĖJ. Šymet Lietuvių Piliečių Klubas išrinko naują valdybą: pirm.: Bernotavičius; užrašų rašt. — S. Naudžiunas; finansų rašt.— J. Lekys; ižd. — Maciejunas. Pereitus kelis metus pirmininku buvo T. Grevis, kuris padėjo nemažai pastangų ištaisymui Klubo namo ir įrengimui nariams kambario su gėrimais. Klubas dabar daro gerą bizį svaigalais, bet gėrikai matomai neįvertino p. Grevio darbų ir neišrinko jį daugiau prezidentu. Tegul ir kiti gauna progą pabuti vadais, kas čia tokia. Bernotavičius yra rimtas ir draugiškas vyras, tat reikia tikėtis jis pasistengs padaryti klubui daug ką gero. Linkėtina jam geros kloties.

NAUJA LIETUVIŲ MOKSLO ĮSTAIGA. Keletas mėnesių atgal Bostone atsidarė mokykla, Angliškai pasivadinus The Boston Institute, a School of Scientific Profession. Ją įsteigė farmacistas F. J. Barisas ir Dr. Pilka. Mokyklos patalpa randasi 480 Boylston St., arti didžiojo knygyno. Mokinama vaistininkystė, prirengiant mokinius prie valstijos kvotimų, duodama kursai ligoninių slaugėms ir atliekama įvairus laboratorijos chemiški darbai.

Koresp.

STEUBENVILLE, O.

DARBAI. Darbai pastaru laiku čia eina neblogai, tačiau be darbo žmonių vis randasi dikčiai.

LIETUVIŲ GYVENIMAS. Lietuvių šiame mieste gyvena nemažas burelis, bet ne visi sutikime gyvena. Yra pasidalinimas į grupes kaip ir kitur, na ir tarp savęs tąsosi. Tamsunėliai temoka tik degtinę virti ir iš kitų Lietuvių dolariukus rinkti. Dar to negana, jeigu ant katro supyksta, tuoj bėga pas tokius nevertėlius bolševikus rodų klausti kaip tą ar tą žmogų nulupti. Tuoj areštuoja ir laukia per teismą ką laimėti, na to tada tai bus girtavimo. Dabar vienas toks atsitikimas laukia teismo bylos.

Patyręs.

"DIRVA" yra pigiausias darbo žmogaus pasismaginimas kada kitokiems pasilinksminimams pinigų mėtyt nėra.

LIETUVOS ATSTATYMO BENDROVĖS SEIMAS ĮVYKSTA SAUSIO 27 D.

Lietuvos Atstatymo Bendrovės metinis seimas šaukiamas Sausio (January) 27 d., New Yorke.

To seimo įvykimas ar neįvykimas priklausys nuo Bendrovės akcininkų. Jeigu akcininkai pasiryš seime dalyvauti arba savo balsus kam nors pavesti tai teisėtas seimas įvyks ir Bendrovės eiga pageidaujamon vagon įsistatys, bet jeigu akcininkai jokio susiinteresavimo Bendrove neparodys, patys seime nedalyvaus ir savo balsų niekam nepaves, tai seimas neįvyks ir Bendrovės visi reikalai ir toliau pasiliks tik vienų direktorių globoje.

Bendrovė savo knygose turi balsuojamų šėrų netoli 36,000. Teisėtą susirinkimą sudaryti reikia turėti pusę visų balsuojamų šėrų — virš 17,000 balsų.

Praeitais metais Bendrovės šauktame seime truko apie 2,500 balsų. Šitas trukumas ir dabar tebėra. Jį iki seimo reikia užpildyti. Tą padaryti, rodos, labai lengva, nes apie 500 šėrininkų sudarys daugiau negu 2,500 balsų. Kiekvienoje didesnėje Lietuviais apgyventoje kolonijoje yra apie po tiek B-vės šėrininkų.

Bendrovės šėrininkus pasiekti ir jų balsus surinkti reikėtų veiklesniems šėrininkams sušaukti savo kolonijose susirinkimus ir tuose susirinkimuose išrinkti seiman įgaliotinius ir Bendrovės likimo reikalu atitinkamai išsireikšti.

Akcininkai kurie nesitiki seime dalyvauti yra kviečiami skubiai atsiliepti ir savo įgaliojimus įduoti pasirinktiems asmenims.

Įgaliojimai yra dviejų rušių: (1) Pakaitos (proxies), tinkamos tik šių metų seimui. (2) Bendri įgaliojimai (Power of Attorney), tinkami bendram įgaliotojo (akcininko) atstovavimui ir geri tol kol jie nėra atšaukti.

PROXIES

Proxy pavyzdis yra tokis, ką galima išrašyti ir įrašius reikalingus vardus, prie liudininko pasirašius, pasiųsti apačioj nurodytu antrašu:

PROXY

Cert. No..... Shares....

Know all men by these presents that I (įrašyti šėrininko vardą, pavardę) do hereby constitute and appoint (čia reikia įrašyti vardą, pavardę to kurį įgalioji) Attorney and Agent for me and in my name, place, and stead, to vote as my proxy at any election of THE LITHUANIAN DEVELOPMENT CORPORATION according to the number of votes I should be entitled to cast if then personally present.

In witness whereof, I have hereunto set my hand and seal this ....day of..... one thousand nine hundred and thirty five.

Sealed and delivered in the presence of

.....
(liudininko parašas)

.....
(įgaliotojo parašas)

Jeigu kurie iš akcininkų norėtų pasirinkti Kvorumui Sudaryti komisijos narius juos atstovauti tai Komisijos nariai, ypač New Yorkiškiai, sutinka įgaliotiniais buti ir atstovauti negalinčius į susirinkimą atsilankyti. Komisijos nariai yra:

J. Ambraziejus,
168 Grand Street,
Brooklyn, N. Y.

Dr. B. K. Vencius,
499 Grand Street,
Brooklyn, N. Y.

J. J. Bachunas,
Tabor Farm, Sodus, Mich.

P. Daužvardis, C/o Consulate General of Lithuania
11 Waverly Place,
New York City.

Iš tų akcininkų kurie įgaliojimus jau yra kam nors davę, nauji įgaliojimai nereikalingi, nebent senieji įgaliotiniai butų atsisakę, ar yra reikalingi pakeitimo, tokiuose atsitikimuose naują įgaliojimą reikia išduoti ir apie senojo atšaukimą pranešti Bendrovės sekretoriui.

Kvorumui Sudaryti Komisija kviečia visus akcininkus Bendrovės reikalais susirupinti ir ateinantį susirinkimą sudaryti teisėtu ir lemiamu jos seimu.

Kvorumui Sudaryti Komisija.

DETROIT

KOMUNISTŲ APGAVYSTĖ

Prieš metus laiko čia atvažiavęs iš Chicagos muzikas ir chorų organizatorius p. Žiuronas suorganizavo chorą, kuris užvadinta Dailės Choru. Choras buvo vedamas gerai ir laikomas nuošaliai nuo politikos bei partiviškumo, kas jaunimui patiko, todel chorui sekėsi neblogai. Sklokininkai, komunistų atmatos, pamatę kad čia yra proga papolitikauti, Miko vedami sulindo į tą chorą ir štai jau tą chorą užvaldė, atstatydami patį choro mokytoją, ką atliko net begėdiška klasta. Mikas su vienu savo tavorščium pasakė choro vedėjui kad choras turėjo susirinkimą ir nutarė pasiimti kitą mokytoją, o jį paliuosuoti, gi atėję į choro pamokas choristams pasakė buk mokytojas Žiuronas nei iš šio nei iš to atsisakė chorą mokyti. Choristai nieko nežinodami tą priėmė už teisybę, ir pradėjo vienas kitą klausinėti kur gaus kitą mokytoją. Bet Mikas tuoj pasiulė prašyti chorą vesti choro narį jaunuolį V. Dermeitį, kuris prašomas ir sutiko. Bet jeigu choristai butų žinoję tą klastą, butų tikrai nesutikę su tokia permaina. Dabar tie politikieriai mano jog su jaunu mokytoju galės elgtis taip kaip jų politika reikalauja, ko su Žiuronu daryti negalėjo. Dabar choras jau ne Lietuvių Dailės choras bet sklokininkų padaras, kurio tikslu bus garbinti "matušką Rusiją".

Muzikas J. Žiuronas pasiliuosavęs nuo choro vadovybės mano visą laiką pašvęsti savo vedamam radio programui, kuris iki šiol yra tik 15 minutų, bet jis mano greitu laiku pratęsti iki pusės valandos, nes tikisi gauti paramą iš Lietuvių Biznierių Tarybos, kuri žada visą finansinę atsakomybę pasiimti ant savęs.

Palaikymui radio programų muzikas J. Žiuronas rengia gražų vakarą su šokiais sekmadienį, Sausio 20 d., Lietuvių salėje; pradžia 6 val. vak. Kiekvieno Lietuvio priedermė šį dalyką paremti.

Radio Mėgėjas.

AKRON

SMULKIOS ŽINELĖS

Per šventes buvo sugryžęs iš mokyklos iš Tennessee valstijos Igno Termėno sunus. Praleidęs su tėvais šventes išvažiavo atgal. J. Termenas buvo veiklus Liet. Draugiško Klubo narys ir tankiai rašinėdavo į "Dirvos" Anglišką skyrių apie Klubo veikimą. Baigęs mokslą jis žada Akrone apsigyventi ir vėl darbuotis.

SLA. 198-ta kuopa Gruodžio 31 d., laukiant Naujų Metų, surengė balių su vaidinimu. Publikos atsilankė užtektinai.

MIRĖ. Sausio 9 d. mirė Augustinas Skudulas. Sirgo trumpai, gydėsi miesto ligoninėje. Mirė be prisirengimo, palaidotas be žinios draugų ir pažystamų. Turto nepaliko. Velionis buvo ramus žmogus, senas Akrono gyventojas. Lietuvoje liko jo žmona, vaikai ir ukis. Velionis palaidotas Sausio 10 d. Ramaus atilsio šioje išeivijos žemėje.

Kalnas.

BROOKLYNO-N Y. IR N. J. ŽINIOS

Lietuvos Atstatymo B-vės Šėrininkams

Newark, N. J. — New Jersey valstijoje gyvenančių Lietuvos Atstatymo Bendrovės šėrininkų priešseiminis susirinkimas šaukiama sekmadienį, Sausio (Jan.) 20 d., 2:30 val. po pietų, Šv. Jurgio Dr-jos salėje, 180 New York ave., Newarke.

Susirinkime teks paliesti sekamus klausimus:

1. Bendrovės dabartinį stovį ir reikalą sušaukti jos teisėtą seimą.
2. Seiman vykimą ir įgaliotinių į jį siuntimą.
3. Patikrinimą šėrininkų adresų, nes dabartiniai Bendrovėje esanti adresai yra pasenę, jais šėrininkų pasiekti negalima.
4. Išaiškinti arba pagelbėti išaiškinti mirusiųjų šėrininkų statutą.
5. Apsvarstyti reikalingumą turėti nuolatinį šėrininkų Komitetą N. J. valstijoje.
6. Nustatyti bei savo mintis pareikšti del Bendrovės ateities.

Daugiausia Bendrovės šėrininkų New Jersey valstijoje yra Newarke, Elizabethe, Harrison-Kearny; jie lengvai galėtų pripildyt šitą skaitlinę kuri reikalinga (apie 2000 balsų) kvorumą sudaryti.

Visi šėrininkai kviečiami susirinkiman. Nuo šio susirinkimo priklausys šaukiamo seimo teisėtumes ir Bendrovės likimo nustatymas.

Kvorumo Komisija.

BROLIAI ADOMAVIČIAI NETEKO SAVO NUOSAVYBĖS

Brooklyniečiai Dzukai, broliai Adomavičiai, kurie pereitą vasarą perskrido okeaną ir nuskrido Varšavon, šiomis dienomis neteko savo saldžių gėrimų išdirbystės Brooklyne, kuri buvo įkainuota $45,000. Broliai Adomavičiai federaliame teisme buvo įkaltinti nelegaliu išdirbimu degtinės, nes krečiant jų įstaigą buvo rasta degtinės darymo prietaisai. Jiems buvo priteista sumokėti didelė suma federalių taksų. Neturėdami iš ko sumokėti, turėjo prarasti savo įmonę. Taigi musų brolių Dzukų likimas nepavydėtinas.

Adomavičiai yra tikri Dzukai, bet nesusipratę Lietuviai. Savo žygiu ir riziką skristi per Atlantiką jie darė labai saumyliškais išskaitliavimais. Nors Lenkų kalbą prastai moka, bet pasivadino Lenkais, tikėdami iš didesnės Lenkų tautos daugiau laimėti jeigu jų žygis pasisektų. Bet šiame ekonominiame krizyje Lenkų tauta jiems neatėjo į pagalbą. Dabar neteko turto, o garbė suteršta nelegaliu degtinės varymu ir išsižadėjimu savo tautos. Amerikonai juokiasi, Lenkai taipgi, o Lietuviai negali turėti prijautimo tiems kurie Lietuvystę paniekino.

Rep.

BAYONNE, N. J.

PROFESIONALAI ORGANIZUOJAS. Gruodžio 30 d. pas Adv. Kazį Paulauską atsibuvo Lietvių profesionalų susirinkimas. Dalyvavo 9 asmenys. Dalyviai priėmė naują savo organijacijos konstituciją, ir organizacija vadinsis New Jersey Lietuvių Profesionalų Sąjunga. Po susirinkimo, Adv. Paulausko tėvai svečius pavaišino vakariene, visi smagiai pasijuokavo, pasikalbėjo.

BALIUS. Gruodžio 31 d., sulaukti Naujus Metus, Kęstučio Draugija turėjo surengus kaukių balių. Publikos buvo daug, draugija padarė pelno. Dovanas laimėjo: Bernotienė ir jos draugė iš. Linden; Vainoras, Černukas, Vaitkienė, Radžiutė.

"DIRVA" POPULIARI. Pas mus "Dirva" jau užkariavo pirmą vietą tarp gerų Lietuvių, savo sumaningu, tautišku turiniu. Visuose pasikalbėjimuose, diskusijose imama pagrindu "Dirvos" vedama linija. Čia pareinančius 'Dirvos' numerius visi griebia paskaityti. Bet "Dirvos" vedėjai išgirdę iš mūsų apie tai sakys, jeigu mylite "Dirvą" tai pasidarbuokite jos didesniam praplatinimui.

Jonas Albertaitis.

ATVIRAS ATSAKYMAS JONUI MORKUNUI LIETUVOJE

Gerbiamasis! Del laikraščių su recenzija apie tamstos knygą — kantrybės, gerbiamasis! Iš šimtų darbų darbelių bus savo eilė!

Del Jonui M. Dumčiui siųstų platinimui knygų — su juo reikia ir susižinoti. Su juo tiek teturiu šiuo reikalu kad padaviau jo adresą kaip platintojo, nes jis to manęs yra prašęs vardu Dailės Meno Ratelio Brooklyne.

Arėjas Vitkauskas.
Chicago, Ill.

Išrašykit
"DIRVĄ"
į Lietuvą
DOVANŲ
1935 M.

Prenumerata naujiems skaitytojams į LIETUVĄ ATPIGINTA — tik $2.50!
(Jokių dovanų už šią kainą neduodama)

Kurie išrašys "Dirvą" savo giminėms į Lietuvą iki galo šių metų, mokės tiktai $2.50
(Reguliarė metinė prenumerata $3.00)

DOVANOKIT SAVIŠKIAMS GIMINĖMS LIETUVOJE 'DIRVĄ', JĄ VISI LABIAUSIA MĖGSTA SKAITYTI. — Už $2.50 metuose pralinksminsit visą savo gimtinės apielinkę!

"DIRVA"
6820 Superior ave. Cleveland, O.

Musų Kulturinio Gyvenimo Klausimai — Amerikos ir Lietuvos Politikos Reikalai Chicagos Lietuvių Judėjimas ir Įvairios Žinios

LIETUVIŲ TRIBUNA

VISOKIOS CHICAGOS ŽINIOS

Chicagos antrašas: 1624 So. Western Ave.

MERKINĖ

Lietuvos Miestų ir Miestelių Aprašymai

Nedidelis dabar miestukas, prie Nemuno, turintis garsią praeitį.

Merkinė — tai nedidelis miestelis Alytaus apskrityje, prie pat Nemuno, dešiniame jo krante. Pro Merkinę bėga upelis Merkys. Nuo to upelio matyt ir miestelis sau gavo pavadinimą. Merkys daug siauresnis už Nemuną, tačiau sieliai juo galima plukdyti.

Merkinė turi garsią praeitį. Laike Lietuvių kovų su kryžeiviais, Gudais ir Lenkais, Merkinės pilis buvo didžių Lietuvos kunigaikščių kariumenės stovykla ir buvo daug kraujo pralieta ir tų kurie puolė, ir tų kurie gynė.

Pirmus istorinius pažymėjimus apie Merkinę — Vokiškai Merkenpil — randame 1377 m., kada kryžiuočių karvedis Gottfried Linden atvyko Ď. L. K. Algirdo pulti ir kariumenės naikinti, ir Merkinę gerokai apardė.

1391 m. pilį užvaldė Vytautas, o 1393 m. kryžiuočių magistras Konradas v. Jungingenas plėšė Lydos apskritį ir gryždamas Vokietijon sunaikino Merkinės pilį. 1403 metais Mistras Verneris Tetungenas užvaldė Merkinę ir tiktai Vytauto laimėjimai prie Žalgirio užkirto Vokiečiams kelią į Merkinę ir kitas Lietuvos pilis.

Dabar Merkinė yra netoli demarkacijos linijos įvairiam atstume, nes laikinoji siena eina vingiuotai — 4 ir daugiau kilometrų. Daugelyje vietų demarkacijos linija eina Merkio upe.

Merkinė, kaip ir kiti miesteliai prie demarkacijos linijos, yra tykus, apmiręs miestelis. Ties Uciechos kaimu stovi Lenkų sargyba. Ir tas plentas kuris prieš karą buvo tiesiamas į Vilnių ir juo buvo didelis judėjimas, dabar žole užžėlęs ir likę tik siauri takeliai, kuriais praeina ir pravažiuoja dviračiais pasienio sargybiniai.

Merkinės Piliakalnis

Ties Merkio įtaka į Nemuną, prie Stangės upelio, yra piliakalnis—visos apielinkės ir Merkio papuošalas. Tai ten buvo Merkinė, ta garsi pilis. Nuo piliakalnio matyti plačios apielinkės: miškai, ežerai, kaimai. Merkinės apielinkės yra gražios, smiltingos ir lygios, su nedidelėmis kalvelėmis.

Žmonės čia javus dar tebepjauna po senovei, pjautuvais, nors jau vartoja ir dalges, bet tokių nedaug.

Šalia miesto yra privatinis miškelis. Jame auga daug grybų-baravykų. Pačioje Merkinėje yra įsteigtas grybų ir vaisių apdirbimo ir džiovinimo fabrikas. Iš čia grybai ir vaisiai eksportuojami į Italiją ir kitur.

Gyventojų miestelyje yra virš 2000. Žmonės sulenkėję. Yra daug Žydų. Gyvena čia ir Rusų šventikas-popas, yra ir Rusų stačiatikių cerkvė. Gyventojų daugumą Lietuviai. Be to dar Merkinėj gyvena kelios šeimos Totorių, kurie verčiasi daržininkyste ir kailių dirbimu.

Merkinėje randasi pasienio baro policija, valsčius, paštas. Krautuvių apie 40, visos Žydų, keletas alinių, monopolis, traktierius, kepykla, viešbutis, vaistinė. Namai mediniai ir muriniai vieno-dviejų aukštų.

Mieste yra įdomybių. Yra dar namas kuriame mirė Lenkų karalius Vladislovas IV, kuriame per karus su Švedais buvo apsistojęs Rusijos caras Petras Didysis. Dabar tame name yra valsčiaus valdyba.

Senoviška katalikų bažnyčia pastatyta Lenkų karaliaus Jogailos apie 1388 m. Neabejotina kad dabartinė bažnyčia yra tai ta pati pirmutinė, neperstatyta, tik daug kartų remontuota.

Nežinia kuriais metais ir kurio klebono rupesčiu ir sumanymu buvo lubose įtaisytas reljefas: Vytis ir Lenkų baltas aras.

Buvusis klebonas Kun. Kakoreka Vytį liepė išdraskyti, o arą paliko. 1912 m. vėl Vytis buvo senoj vietoj grąžinta, bet ne reljefu, o piešta. Tais metais dailininko buvo išpaišytos lubos ir pailiustruota paveikslais Šv. Panelės litanija: 1) "Pavargusiųjų Ramintoja" — Lietuvos gražus vaizdelis su kapų kryžių grupele; 2) "Skrynia Ramybės" — ant išdabintos skrynios klupo vienas prieš kitą angelai; 3) "Karalienė Mergelių" — sukryžiuotos dvi baltų lelijų žiedais nusegtos šakos, o virš jų karuna. Po paveikslais Lietuviški parašai, tik Lenkų baltas aras lubose nepritinka prie nieko. Tai įžeidimas čia pat lubose esamo Vyties, Lietuvio jausmų, ir priminimas tos negeistinos unijos!

Prie senojo Kauno-Vilniaus kelio, iš Merkinės, Subartonių, rašytojo Krėvės-Mickevičiaus tėviškės link, stovi aptrupėjęs murinis apvalus stulpas, kuris parodo senojo miesto ribas. Tokių stulpų apie miestą yra keturi.

Merkinė kulturėja. Išvesti cementiniai šaligatviai, pastatyta elektros stotis, yra mokykla, du gariniai malunai, vienas jų prie Stangės. Per Nemuną yra medinis tiltas. Plentais į Alytų 35 kilometrai, į Varėną — 18 kilometrų.

Žmonės važinėja dar savotiškais pakinktais — su lankais. Trečiadieniais buna turgai. Apielinkės gyventojai priveža džiovintų grybų, maišus tabako, kuris čia leidžiama pardavinėti, ir iš to turi nemaža pajamų, nors čia viskas ir pigiau.

Už-Merkinietis.

DARIUS IR MOTINA

Rašo P. JURGĖLA.

(Pabaiga iš. pereito nr.)

Senutė apsidžiaugė kad ir Amerikos Lietuviai nori gražiu paminklu įamžinti "Lituanikos" žygį. Kiek kartų susitikdavo su manim vis klausinėdavo kada tas paminklas bus pastatytas, ar daug aukų gaunama, kiek pinigų jau yra fonde. Matydama sunkų komiteto darbą ir lėtą fondo augimą, šį rudenį kartą ji man pastebėjo: "Tai turbut man jau neteks pamatyti ir sulaukti to paminklo...." O to paminklo ir knygos apie Darių ir Girėną ji taip laukė! Vargšė, negalėjo suprasti kodel neturtingoj Lietuvoj per kelis mėnesius surinkta net 110,000 litų aukų Dariaus-Girėno paminklui, o čia per pusantrų metų vos pusė tokios sumos "uždirbta" gegužinėmis, vieša rinkliava ir aviacijos šventėmis, kuriose ji mielai lankydavosi. Jos širdis kiek nurimdavo matant kaip Amerikos Lietuvių Aeroklubo Lietuvaitės ir jaunuoliai drąsiai iššokdavo su parašiutais, tą rizikingą žygį aukodamos jos sunaus ir jo draugo Girėno pagarbai! Kitos Lietuvaitės (Amerikos Piliečių Lietuvių Moterų Lyga) iškovoja Chicagos gatvės pavadinimą LITUANICOS garbei. Šalia jos gyvenamo namo Lietuvių Taupymo-Skolinimo įstaiga pasivadino Dariaus-Girėno vardu. Užsienių Lietuvių Studentų Draugija Chicagoje padovanoja senutei S. Pociaus nulipdytą Dariaus biustą, kuris tartum vėl sugrąžino šeimai jos sunų-drąsuolį. Tačiau sunus-didvyris baltame biuste nebuvo įdvasintas — neprakalbėdavo į ją, tik ramiom savo akis lydėdavo kiekvieną mylimos motinos žingsnį....

Ši garbinga motina buvo didi patrijotė, pritardavo visiems savo Stepo darbams, sumanymams ir siekiams. Ji gerai žinojo kad dideli žygiai neįmanomi be pasišventimo ir be aukų. Ir matė kad jos sunaus auka nenuėjo niekais bet liko tautos aukštai įvertinta ir branginama.

Ji vis klausinėdavo: "Kadą gi bus statoma paminklas Dariui ir Girėnui?" Tais žodžiais ji sąmoningai rodė kad jos Stepas priklauso ne jai vienai bet visai tautai. Svajojo ir troško pamatyti tą paminklą, po to (1935 metų vasarą) vykti Lietuvon aplankyti savo Stepą Tėvynėje, stikliniame karste, ir netoli jo baigti savo paskutines dienas.... Daugiau ji nieko netroško.

Dar 15 metų amžiaus budamas, Stepas pasidirbdavo lėktuvo modelius ir sakydavo: "Mamyte, kai aš užaugsiu, busiu lakunas, skraidysiu, daug skraidysiu, aplink pasaulį apskrisiu ir gryšiu pas mamytę!" Bet kai su Girėnu išskrido Lietuvon, daugiau ir negryžo....

Ir senatvėje ši senutė buvo labai darbšti. Per visą gyvenimą buvo labai stipri, patvari, ir išviso tik vieną kartą sirgo (epidemine influenza prieš keliolika metų). Dabar gi, Gruodžio pradžioje nusišaldė, pradėjo sirguliuoti, ir tragedijos nukamuota ir nusilpninta širdis neišlaikė plaučių įdegimo, viduriai nepriėmė vaistų, ir Gruodžio 10 d. kilni širdis nustojo plakti.... Didvyrio motinos vėlė, nesulaukus "Lituanikas" gryžtant, pati nuskrido Amžinybėn, susitiko su sunaus vėle ir gal jau ir Soldino paslaptį patyrė....

Ši Lietuvė davė musų tautai didžių patrijotiškų darbų sumanytoją-vykdytoją, idealizmo įkvėpėją ir dar daug žadėjusį Lietuvai didvyrį. Už tai mes turim buti dėkingi to didvyrio tėvams, o ypač motinai, kuri taip gražiai išaugino ir svetimam krašte išauklėjo didį Lietuvį. Jei ne motinos tautiškas supratimas ir patrijotiškumas, gal mes net nieko nebutume girdėję apie kokį nors Amerikos inžinierių ar lakuną Mr. Stephen Darius. Dabar gi didžiuojamės uoliu patrijotu, savanorių organizatorium, sporto vadu, Klaipėdos vaduotoju, Lietuvos kariumenės kapitonu Stepu Darium, kuris be to dar sumanė, suorganizavo ir taip garbingai įvykdė skridimą per vandenyną. Kilnus pasiryžėliai Darius ir Girėnas šiandien pagerbiami taip kaip dar nei vienas Lietuvių didvyris nebuvo pagerbtas. Net Amerika jais didžiuojasi ir kitos tautos gerisi.

Jei Darius taip patarnavo savo Tėvynei o ne kam kitam, čia yra didžiausias nuopelnas motinos, nes ji įkvėpė Stepui meilę Lietuvybei, iš jos Stepas paveldėjo Lietuvių kalbą su žemaitiška tarme, nors jam Amerikoje neteko jokia Lietuviška mokykla lankyti. Šis didvyris begalo mylėjo ir gerbė savo motiną, niekad jai pikto žodžio neištarė, dažnai ją paguosdavo; nenorėdamas jos surupinti ilgai slėpė nuo jos savo lakuno tarnybą ir prisidėdavo prie motinos ir patėvio išlaikymo. Laiškuose vadindavo ją brangiausia motinėlė ir geriausiu pasaulyje bičiuliu.

Brangindami Darių, ir mes nors širdyje pagerbkime tą geriausią jos bičiulį-motiną, kuri bus gražus pavyzdis visoms Lietuvių motinoms, ypač ne Lietuvoje gyvenančioms. Davus Lietuvai didvyrį, ir ji pati nors karste ateinančią vasarą nuvyks Lietuvon, kuriai su savo sunum taip gražiai patarnavo.

(Galas).

GRIUVA VILNIAUS KATEDRA

Kaunas. — Vilniaus miesto ir apielinkių gyventojai labai piktinasi kad Vilniaus kurija nesirupina Vilniaus Katedros taisymu. Keli metai ji stovi purvina, suskilus, paramstyta, iškisinėtais pamatais, pusiau vandenyje ir dvokianti. Į ją jau sukišta apie 600,000 zlotų visuomenės pinigų. Truksta dar 400,000 zlotų ir kurija neturi iš kur jų gauti Tuo tarpu vyskupo reprezentaciniams rumams įsigyti ir remontuoti lėšų bematant atsirado ir be visuomenės aukų. Juos pradėjo vėliau taisyti negu Baziliką, ir jau baigė. Atrodo lyg Lenkai tyčiomis leistų griuti istorinei Vilniaus Katedrai.

Gruodžio 15 d. iš Vilniaus krašto sugryžo žinomas Lietuvos poetas Liudas Gira, kuris pasakoja apie istorinę Vilniaus Katedrą. Jis buvo jos viduje. Esą, iš bažnyčios viskas išnešta, tik karališkoji koplyčia stovi neliesta. Katedros muras bent keliose vietose pertrukęs nuo lubų iki grindų. Vilniečiai bijo kad Katedra visai nesugriutų, nes, kaip dabar paaiškėjo, ji pastatyta visai drėgnoje vietoje. Galutinis katedros taisymas bus baigtas tik 1936 metais.

Tsb.

☞ 3 CENTAI ☜

Rašydami "Dirvos" Redakcijai arba Administracijai kokius paklausimus visada įdėkite 3c pašto ženklelį.

LIETUVOS IR ESTIJOS RANKDARBIŲ PARODA

Sausio 12 d. tapo oficialiai atidaryta Chicagoje Lietuvos ir Estijos Rankdarbių Paroda nepaprastai didelėje krautuvėje, Fair Department Store. Paroda įrengta 7-me aukšte.

Atidarymas buvo tam tikromis iškilmėmis. Taigi tą popietį Chicagos Lietuviai skubiai rinkosi pamatyti savo senos tėvynės Lietuvos jaunosios kartos rankų išdirbinių. Publikos tiek prisirinko kad pritruko ir vietos stovėti.

Programą atidarė Fair krautuvės prezidentas D. Kelly, kuris pirmiausia perstatė kalbėti miesto mayorą Edward J. Kelly. Mayoras pasakė kalbą sveikindamas Lietuvius ir Estus parodos dalyvius. Paskiau kalbėjo Lietuvos Gen. Konsulas P. Žadeikis iš New Yorko, Chicagos Konsulas A. Kalvaitis. Estijos konsulo atstovas Whipple, Chicagos Chamber of Commerce prezidentas Mr. Young, pralotas Krušas, dainavo Barbara Darlys, ir tt.

Šv. Kazimiero Akademijos orkestras ir šokėjos gana gražiai išpildė programą, ypatingai šokiai visiems labai patiko.

Išstatyti parodoje išdirbiniai labai įdomųs, ypatingai matant kad jie yra atvežti iš Lietuvos. Parodoje yra visko, nuo mažų medžio drožinių iki gražių Lietuviškų audinių ir brangaus gintaro.

Atsilankė į atidarymą Lietuviai beveik 90 nuoš. visos publikos. Kiek Estų tautos žmonių Chicagoje gyvena neteko patirti, bet jų labai mažai atsilankė į parodą.

Kaip ilgai paroda tęsis nėra žinios. Priklausys kiek publika interesuosis ja, pasakė The Fair prezidentas. Nėra abejonės kad Lietuviai ir svetimtaučiai skaitlingai lankysis šioje parodoje.

The Fair krautuvės vienas langas iš State gatvės pusės labai gražiai ištaisytas Lietuvių ir Estų išdirbiniais. Tukstančiai žmonių susidomėję žiuri. Prie to, akį labai traukia gintaras.

Chicagos ir apielinkės Lietuviams patartina aplankyti šią parodą, tikrai nesigailėsit praleidę laiką. The Fair krautuvė randasi pačiame miesto centre.

Rep.

"KORNEVILIO VARPAI"

Sausio 27 d. Chicagos Lietuvių Choras stato scenoje "Kornevilio Varpus" Sokol salėje, 2345 S. Kedzie ave. Veikalas yra įdomus ir verta pamatyti.

"SKANDALŲ ŠKANDALAI"

Praeitą sekmadienį, Sausio 13 d., įvyko antras didelis Margučio perstatymas "Skandalų", juokų iš Lietuvių gyvenimo, su dainomis, šposais. Perstatymas buvo United Masonic Temple, 32 W. Randolph st. Salė nors gana didelė bet publikos buvo pilna.

Kiek reporteriui teko patirti, publika patenkinta programu, ir salė taipgi, nes yra graži.

Po programo buvo šokiai iki vėlai nakties.

Rep.

DARBAI CHICAGOJE

Plieno pramonė Chicagos srityje pakilo iki 47.5 nuoš. normalės produkcijos. Metai laiko atgal tuo pat laiku plieno produkcija buvo 43 nuoš. Pakilimas nėra didelis, bet visgi kilimas žada geresnius laikus.

Pastaru laiku nemažai Lietuvių atvažiuoja iš kitų miestų jieškoti darbo Chicagoje. Tačiau tenka patirti retai kuris gauna darbą. Mat firmos vis dar priima tik senuosius darbininkus kada atsiranda darbo.

Prie tokių aplinkybių nepatartina važiuoti Chicagos darbo jieškoti.

Taip vadinamos akcijos pradėjo smarkiai parsiduoti delei neaiškaus aukso valiutos klausimo federaliam teisme. Perkant akcijas dabar priklausys kaip S. V. Tribunolas nustatys aukso atsakomybę už visokias skolas.

Rep.

RAGINA AREŠTUOTI KOMUNISTUS

Billy Sunday, garsus evangelistas ir kalbėtojas, laikydamas kalbą Chicagoje pasakė, "Jeigu aš turėčiau valią aš sukiščiau į kalėjimą visus purvinus niekšus kurie maršuoja po raudona arba ružava vėliava. Komunistai ir socialistai man dvokia vienodai", sako Billy Sunday.

Bet ir Billy Sunday ne ką gero žmonijai nužada: Jisai rėkia kad visi "Mėlyni Ereliai ir šimtai maišytų raidžių kokias galima sudaryti iš alfabeto nepagelbės žmonijai. Lai pasaulis gryžta prie mokymų Jezaus Kristaus". Tame jis mato išėjimą iš krizių ir bedarbių.

PAIN-EXPELLER
Trade Mark Reg. U. S. Pat. Off.
Visokiems muskulų skausmams palengvinti
naudokite
ANCHOR PAIN-EXPELLER
Pain-Expelleris visuomet palengvina skausmus
KILLS PAIN

1934 METŲ BONŲ KUPONAI

"Dirva" priima Lietuvos bonų kuponus 1934 ir ankstesnių metų už pilną jų vertę už knygas ir prenumeratą.

"DIRVA"
6820 Superior av. Cleveland, O.

"MARGUTIS"

Skaitykit "Margutį", komp. A. Vanagaičio leidžiamą muzikos žurnalą. Eina du kartu į mėnesį. Kaina metams $2.00. Prisiųskit 10c pašto ženkleliais, gausit vieną numerį pamatymui. Antrašas:

"MARGUTIS"
6812 So. Western Ave.
Chicago, Ill.

RAŠYKIT DAUGIAU

"Dirva" jau kelintas metas talpina Lietuvos miestų, miestelių ir įdomių istoriškų vietų aprašymus. Bet toli ne visi miesteliai ir įdomios vietos aprašyta, todel šiuomi prašome Lietuvoje gyvenančių apsipažinusiųjų su rašyma asmenų parašyti apie sau žinomus kad ir mažiausius miestelius visas informacijas, taipgi aprašyti kitas istoriškas vietas, kas tik verta aprašyti. Ypač prašome rašyti daugiau tuos pačius kurie siuntė aprašymus pirmiau, jie žino kurie miesteliai jau buvo aprašyti. Už kiekvieną tinkamą aprašymą duodama dovanų visam metui "Dirva".

VIENYBĖS
Prenumeratos Vajus

Visi kviečiami dalyvauti "Vienybės" vajuje, kuris tęsis visą laiką nuo dabar iki Sausio 31 dieną 1935 metų. Lenktyniuojantiems prenumeratų rinkėjams skiriama

Trys dovanos pinigais
1 — $50; 2 — $35; 3 — $15

ir daug dovanų knygomis. Be to duodama ir komisas nuo prenumeratų.

Klauskite smulkmenų

LITHUANIAN PRESS CORPORATION
Publishers of Vienybė
193 Grand Street Brooklyn, N. Y.

Nedaugelis likusių knygų su gražiais tvirtais apdarais nupiginta: su persiuntimu $1.00.

DABAR GALIMA GAUTI "DIRVOJE"

KARAS! 20-to amžiaus KARAS ant žemės, ore, jurose.
Durtuvų grumtynės, nuodingi gazai, lėktuvų pašovimas, artilerijos griausmai, žmonių susprogdinimas ir kitos karo baisybės vaizdžiai aprašyta W. T. SCANLON'O parašytoje ir 1-ma premija Amerikoje apdovanotoje karo apysakoje

"Dirva" 6820 Superior Ave. Cleveland, O.

Dienos Klausimais

LIETUVOJE APIE "ANTRĄ SKRIDIMĄ"

Tsb. iš Kauno rašo:

Ir Lietuvos laikraščiuose jau pasirodė nelinksmų žinių, paimtų iš Amerikos Lietuvių spaudos, apie nesusipratimus del antrojo trans-atlantinio skridimo paruošimo. Lietuvos laikraščiai paduoda tiktai santraukas žinių, jokių tuo tarpu savo nuomonių nepareikšdami. Bet tos žinios visuomenėje sukelia visokių kalbų. Lietuvoje Amerikiečių tarpe kilusių nesusipratimų priežasčių smulkiau niekas nežino ir žinoti neri. Visi norėtų kad tiktai pradėtas skridimo paruošimas ir pats skridimas laimingai baigtųsi.

Lietuvos aviacijos sluogsniuose tenka girdėti apie "Lituanicos II" ruošiamą skridimą šitokių nuomonių:

— Amerikiečiai Lietuviai, suruošę Dariaus ir Girėno skridimą, jau yra savo auką sudėję Lietuvos ir Lietuvių vardui pasaulyje pagarsinti bei pakelti. Be to, šis skridimas, taip puikiai įvykdytas, nors ir tragiškai pasibaigęs, ne tiktai pakėlė pasaulyje Lietuvių vardą, bet ir pačių Lietuvių, visuose kraštuose gyvenančių, vieningumo dvasią ir didesniems žygiams pasiryžimus labai sustiprino. **O jeigu antrojo skridimo ruošimas sukelia nesusipratimų ir tą musų tautos narių tarpe vieningumą dar skaldo, tai čia jau yra prasižengimas šviesių didvyrių Dariaus ir Girėno dvasiai ir kilnaus jų žygio įžeidimas. Jei taip išeina tai geriau butų buvę antrojo skridimo visai neruošti.** Juk Lietuvos sparnai, pagal savo pajiegumą, palyginus su didžiųjų tautų aviacijos jiegomis, jau yra pasižymėję dideliais, garbingais žygiais. Pernai tiksliai perskrista Atlantikas, šymet (t. y. 1934 m.—"D." Red.) labai sekmingai Lietuvos trijų lėktuvų eskadrilė aplėkė aplink Europą, aplankydama visas didžiasias sostines; anksčiau Lietuvos eskadrilės gražiai pasirodė Pabaltijo kraštuose ir Sov. Rusijoje. Jeigu kitos didėsės šalys, pagal savo aviacijos didumą, turėtų tiek tarptautinių žygių padaryti tai jų lėktuvai buriais turėtų nuolat po svetimus kraštus bastytis... Bet jeigu galime, neturime atsisakyti ir toliau ir jos sparnų vardą bei garbę kelti. Taigi ir "Lituanicos II" žygio ruošimas yra savaime gražus sumanymas ir, atrodo, įvykdomas. Tiktai turėtų skridimo ruošėjai ir bendrai visi Lietuviai Amerikiečiai parodyti sutarimo ir visais budais pasistengti kilusius nesusipratimus likviduoti, nes **tokie nesusipratimai ir žemina pačių Amerikiečių vardą svetimtaučių akyse ir mažina paties ruošiamo žygio įspudingumą bei vertę.**

* * *

Prie šito "Dirvos" redakcija turi tiek pridėti: Negerai kad Lietuvos žmonės **nenorėjo žinoti** smulkių priežasčių "antro skridimo" ir todel net Lietuvos spaudos vadams ir laikraščiams buvo akys apdumtos.

"Antras skridimas" buvo ruošiamas grynai **sustiprinimui Chicagos socialistų laikraščio biznio,** ir to atsiekė. Nors lėktuvas nebuvo gatavas lėkti, nors lakunas leidimo neturėjo, buvo skelbiama "išleistuvės" Rugp. 26 d., kad tik greičiau išrinkus iš žmonių pinigus ir išgavus žadėtas aukas. O Lietuva visa per mėnesį po to dar, spaudos raginama, išsivėpus žiurėjo į debesis "antro skridimo" ir kiti net į Kauną važiavo lėktuvo pasitikti....

"Skridimo" rengėjai su niekuo nesiskaitė, nes jų tikslas buvo pasipinigauti, o ne visuomenišką darbą pravesti; tikslas buvo užkirsti kelią plaukimui aukų Dariaus-Girėno paminklui statyti, ir **prie tokio tų didvyrių garbės įžeidimo** prisidėjo Lietuvos spauda ir Kaune Aeroklubas, dirbant naudai "antro skridimo".

Pinigų surinkta **dikčiai perdaug,** ir dabar dar skolos pasidarė. Ar Lietuvos veikėjai ir spauda norėtų kad visa didelė Amerikos Lietuvių visuomenės dalis nusilenktų keliems socialistėliams gešeftmakeriams ir sutiktų jų "gražų sumanymą" paremti vėl supilant desėtkus tukstančių dolarių į jų kiaurą maišą?

Dalykas jau nepataisomas, nes milžiniška suma pinigų išmėtyta, o darbas neatliktas.

Jokių nesusipratimų čia nebuvo: "skridimas" pradėta gudriai suplanuotu budu ir apsisaugota taip kad prie pinigų niekas kitas neprikištų piršto, o pinigus duoti, suprantama, buvo kviesta visi, ir davė tie kurie tikėjo kad "skridimas" bus pradėtas Rugp. 26 d.

SKAUSMAI, NELAIMĖS

(Skiriu Sesutei Katrytei)

Skausmai, nelaimės, vargai ir bėdos,
Nes juose aš gimiau,
Nors šiam pasaulyj laimės jieškojau,
Bet skurdą vien radau.

Lietuva mano, brangi šalelė,
Kurią taip mylėjau,
Bet del taip skaudžios dalelės mano
Apleisti ją turėjau....

Leidaus į svietą jieškoti laimės,
Kurios surasti norėjau,
Bet vietoj laimės radau tik vargą,
Ir jįjį pamylėjau....

Skausmai, nelaimės, vargai ir bėdos,
Tik tas jųs nežino,
Tik tas laimingas pasaulyj tėra
Kas laimės nejieškojo....

Sunku but rasti žmonų pasaulyj
Kurs vargų nepažino,
Sielvartai, skausmai, visokios bėdos
Net ir turčius kankina.

Geriau negeisti laimių pasaulyj,
Eit su vargais išvieno,
Tai tuomet tikrai laiminga busi,
Tą ištyriau aš šią dieną....

Stefanija Sutkevičienė.

Chiago, I-9-35.

IŠ CIKLO "NIMFOS PUOTA"

Neveidmainiaudamas gatvėj tave kalbinau,
Ir parke gėriau vyną lupų tavo;
Nes pameni, kai dalią mano saldinai,
Kai neįveikiau pavilkti naštos savo....

Prakalbinau tave akių tavų užburtas,
Nugirdytas šypsenos tavo vėlyvoj prieblandoj.
Virpėdama tu man sakei: "Aš, tavo turtas....
Ir man gyvenimo liepsna tik.... širdyj tavoj".

Ir bėgau aš tada nešinas gyvenimo liepsnas
Sužydusiais laukais, miškais ir pievom....
Bėgau laimingas dainuodamas aš dainas
Ir kurdamas himnus tau, lyg savo dievei....

Džiaugiaus aš.... O tu....? išgėrus laimės taurę,
Bėgai takais apvilti — kaip mane — kitus.
Mačiau aš tavo šypseną pašėlusią ir žiaurią.
Jutau: nešei tu mano širdies vyną išlieti į laukus...

. . . . . .

Ir kai pavasaris ties parku šiuo dar kartą
sukvėpuos,
Ateisi tu apvilta vėl maldauti meilės mano.
Bet aš — su vėtrom šoksiu meilės šokį žydinčiuos
laukuos,
Arba su viesulom dainuosiu krutinėj juodo
okeano....

V. Dainoras.

Žada Atvažiuoti Svečias

Tsb. iš Kauno rašo kad šymet Vasario mėnesio gale į Ameriką atvyks Adv. R. Skipitis, Draugijos Užsienio Lietuviams Remti pirmininkas. Jo kelionės tikslas yra susipažinti su Lietuvių kolonijomis Suvienytose Valstijose ir galutinai susitarti del pasaulinio Lietuvių kongreso, kurį manoma šaukti Kaune šios vasaros Rugpjučio pabaigoje.

APSIDAIRIUS

Rašo Vyt. Širvydas.

Lietuvos Karo Vadovybė Suartėja su Latvių

Gruodžio 14 d. Rygoje viešėjo Lietuvos vyriausio štabo viršininkas, St. Raštikis. Tokio aukšto Lietuvos kariumenės vado Latvija svečiu senai matė. Tam kaltė buvo ne visai draugiškas ikšiolinis Latvių (socialistų vyriausybės) nusistatymas Lietuviams. Dabar Latvių laikraščiai Pulkininką Raštikį broliškai sveikino, talpino jo gyvenimo aprašymus ir atvaizdą.

"Jaunakas Zinas" (Gruodžio 14) didelėmis raidėmis pirmame puslapyje tvirtino **"Latwijas un Leetuwas armijam ir kopejs uzdewums"** (Latvijos ir Lietuvos kariumenėms tas pats uždavinys). Tas uždavinys -- tai **ginti Lietuvos ir Latvijos nepriklausomybę nuo visų pasikėsinimų.**

Pulk. Raštikis 1919 metais Ilukštos apskrityje yra padėjęs Latviams kovoti prieš bolševikus ir ten buvo dusyk sužeistas. Todel tas vyras, kuris savo kraujo praliejo del brolių Latvių. Jis palyginamai dar jaunas, nes gimęs 1896 metais Šiaulių apskrityje.

Vyriausiu karo vadu, žinoma, yra Valstybės Prezidentas, kaip ir Amerikoje. Antru vadu tai karo ministeris. Trečias išeilės yra vyriausio štabo viršininkas, kuriuo yra Pulk. Raštikis. Vidurinę mokyklą yra baigęs Marijampolėj, karo moro mokyklą Kaukaze (Tiflise), aukštesnį mokslą — Vytauto Universitete Kaune. Turi gabią plunksną ir daug rašo karo reikalais į kariumenės laikraščius. Apdovanotas Lietuvos Vyties kryžium, Gedimino ordenu, Švedijos Vazos ordenu ir Latvijos 10-ties nepriklausomybės metų medaliu.

Latvijon jis, matyti, vyko ne tiek tikslu susipažinti su aukštesniais Latvijos karininkais ir kariumene, bet pakalbėti apie talkininkavimą karui kilus. Tokios vaišės ir pasikalbėjimai anksčiau ar vėliau prives prie to ką Estija ir Latvija jau turi — tarpusavio kooperavimo nepriklausomybei ginti.

ŠEŠI UŽMUŠTA

Sturgis, S. D. — Vežusis į mokyklą vaikus autobusas susimušė su kitu troku ir toje nelaimėje užmušta šeši vaikai.

Sofia, Bulgarija. — Tapo nušautas gatvėje komunistas studentų vadas Popov. Jo šovikas paspruko. Tai jau yra antras komunistų vado nužudymas. Spėjama kad veikia kokia prieš-komunistinė grupė.

1934 METAI AMERIKOS LIETUVIUOSE

(Svarbesnių Įvykių Sužymėjimas)

Surinko Vyt. Širvydas.

—Sausio 7 mirė Petras Mikolainis, senas spaudos darbininkas, kurį Lietuvos vyriausybė apdovanojo Gedimino ordinu.

—Paskelbta nominacijų į SLA. viršininkus daviniai: prezidento vietai F. J. Bagočius gavo 1,881 balsą, X. Strumskis 1,026; St. Gegužis 416.

—"Dirva" bėgyje šešių savaičių vajaus susilaukė 627 naujus skaitytojus, kas rodo kad musų laikraščius žmonės, paraginti, mėgsta skaityti.

—Laisvas menininkas Juozas Žilevičius kreipėsi į visuomenę suteikti kuosmulkiausių žinių apie kompozitoriaus Miko Petrausko muzikalę darbuotę Amerikos Lietuviuose. Jis rašo Amerikos Lietuvių muzikos istoriją ir jau turįs surinkęs virš 500 faktų.

—V. K. Račkauskas skelbia suskaitęs 32 aukų vaju Amerikos Lietuviuose įvairiais Lietuvą šelpti tikslais. Apyskaitos išduotos tik dešimties vajų, kuriais surinkta $1,012,675. Iš 22 kitų vajų apyskaitų nematęs.

—New Philadelphia, Pa., miesto politikoje Lietuviai jau 30 metų dalyvauja. Ir šymet miesto valdyba susideda iš šių Lietuvių: Burgess — Antanas Savage; Justice of the Peace — Jurgis Skripka; mokesčių kolektorius — M. Gataveckas; miesto tarybos nariai — T. Šiaudys ir P. Raudžius; mokyklų direktoriai — V. Leskevičius ir J. Šneideris; policininkai — J. Šivokas ir J. Šimanskis.

—Sukako 20 metų kaip įkurta Amerikos Lietuvių vidurinės srovės organizacija (Sausio 14), Amerikos Lietuvių Tautinė Sandara. Kuopos rengia minėjimus.

—Sausio 14 d., koncertu J. Babravičius atsisveikino su Amerikos Lietuviais.

—Matusevičiaus vedamas Lietuviškas radio programas Brooklyne užlaiko Lietuvių kalbos mokyklą, kur mokosi 150 vaikučių. Mokytojas Pr. Bajoras.

—Apgailėtinas faktas kaip musų jaunuoliai nemoka laikytis prie senų Amerikos Lietuvių organizacijų: pakriko SLA. jaunuolių kuopos New Britain, Conn., ir Cleveland, Ohio.

—Dariaus-Girėno fondo komisija skelbia menininkams konkursą parupinti piešinius ruošiamam paminklui. Skiriama $125 dovanoms. Paminklas kainuosiąs apie $10,000.

—Brooklynietis J. Ambraziejus susilaukė atsakymo iš Prezidento Roosevelto į savo Lietuviškai rašytą laišką su linkėjimais ir dovanomis Prezidentui — Lietuviško medaus ir Lietuviškų saldainių.

—Baltimorės Lietuvių Taupymo Paskolos b-vė turto turi $913,971, o atsakomybės $853,814. Tačiau, kai kuriems asmenims pasidarbavus, sakoma, bendrovė atiduota receiveriui.

—Chicagoje, Lietuvis advokatas, kuris savo pavardę rašo C. K. Kal, tapo paskirtas Cook apskrities prokuroro padėjėju.

—Dariaus-Girėno Postas Nr. 1, Brooklyne, "Vienybės" nr. 1 paskelbė Lietuvio istoriko A. Janulaičio visus žinomus Tado Kosciuškos Lietuvybės faktus.

—Žurnale "The Catholic News" Sausio 6 d. įdėta Lietuvio Leo J. Vaishvilo straipsnis apie Tadą Kosciušką, kaip apie Lietuvį kuris daug gero Amerikai padarė.

—Miss Elizabeth Cook, kuri pernai su p. Stanislovaitiene lankė Lietuvą, Waterbury, Conn., Gamtininkų klube davė paskaitą apie Lietuvą.

—Lietuvos Atstatymo Bendrovės seime įregistruota 15,366 šėrų-balsuotojų. Sudarymui kvorumo dar truko 2,421. Seimas ir vėl neįvyko.

—Sausio 29 d. paskelbta kad užpirkta lėktuvas "Lituanica II".

—Sausio 27 d. mirė dainininkė Elena Aušriutė.

—Vilniui Vaduoti sąjungos skyrių Amerikoje yra 22. Pirma vieta veikime priklauso Binghamton, N. Y. Aukų 1933 m. visi skyriai surinko $585.71.

—New Yorke, Irvin hotelyje, du čia augę Lietuviai menininkai atidarė savo kurinių parodą. Natalija Jasiukynaitė išstatė 20 kurinių, Ignas Basanavičius 15 aliejiniais dažais ir 29 kitokius.

—Dariaus-Girėno fondas Sausio pabaigoje skelbia tyrįs $4,421.44.

—Baltimorėje, Vasario 18 (Lietuvos Nepriklausomybės minėjimo proga) Lietuvos Pasiuntinybės įgaliotas Adv. N. Rastenis įteikia Lietuviui dramaturgui V. Nagarnoskiui, Prezidento Smetonos prisiųstą Gedimino ordeną.

—ALTASS skelbia iki Sausio 20 d. aukų surinkęs $6,477.73.

—Adv. Šalna paskelbia kad Mass. valstijoje dabartiniu laiku esą 22 praktikuoją Lietuviai advokatai.

—Viktoras Jasulaitis, kuris Dariui-Girėnui lėktuvą paruošė, "Margutyje" (A. Stelmokui gelbstint) aprašė Anglų kalba savo atsiminimus apie tuos lakunus.

—Kovo 12 d. Lietuvos Opera Kaune iškilmingai atžymėjo 10 metines sukaktuves Amerikietės dainininkės Marijonos Rakauskaitės besidarbavimo operoje.

—Chicagoje pradėjo eiti naujas Lietuvių kalba žurnalas, "Pažanga".

—Balandžio mėnesį SLA. kuopose ėjo balsavimai SLA. viršininkų. Birželio 25-30 Detroite įvyko SLA. 38-tas seimas; dalyvavo 201 delegatas. Birželio 1, 1934 m., SLA. turtas siekė $1,616,917.02; narių yra 14,398 (Gruodžio 31, 1933, buvo 16,342).

—Gegužės 12 d. rezignavo lakunas James-Janušas; ALTASS paskyrė lakuną F. Vaitkų.

—"Dirvoje" baigta spausdinti K. S. Karpiaus istorinė apysaka, "Merunas", kurią autorius pradėjo rašyti Rugp. 27, 1932, baigė Kovo 4, 1934.

—Amerikon atvyko trys svečiai iš Lietuvos: Kan. Kemėšis, Babickas ir Vitkus. Apvažiavo daug kolonijų pasakydami kalbas Vilniaus reikalais. Išvažiuodamas, F. Kemėšis paliko spauda memorandumą kokiais, jo nuomone, budais galima kovoti del Lietvybės palaikymo musų jaunime. Svečiai aplankė 51 koloniją ir pasakė 135 kalbas. Vilniui Vaduoti sąjungos skyrių Amerikoje palieka 37 (buvo 22).

—Rugsėjo 11 d., "del prasto oro Europoje", nutarta "antrą skridimą" atidėti kitiems metams.

—Dariaus-Girėno paminklo fonde jau $6,602.58. Paminklas nutarta statyti Chicagoje, Marquette Parke.

—Liepos 15 d., New Yorke, Bennett aviacijos aikštėje, iškilmingai minėta Dariaus-Girėno žuvimo diena. Kalbą pasakė Lietuvos Gen. Konsulas Pulk. P. Žadeikis.

—Amerikonų aviacijos žurnalas "Popular Aviation" pradeda agitaciją priversti Amerikos vyriausybę iš padugnių ištirti Dariaus-Girėno mirties priežastį, nes, sako, nužvelgiama buk Vokiečių naziai juos yra nužudę.

—Rugs. 8 d. seniausias Lietuvis advokatas F. P. Bračiulis, Chicagoje, tapo apdovanotas Gedimino ordinu.

—Spalių 13-14 Clevelande įvyksta tautinės srovės veikėjų suvažiavimas. Dalyvauja 40 delegatų.

—Chicagoje, "Margučio" leidėjas A. Vanagaitis laimi bylą prieš "Naujienas" už asmens šmeižimą. "Naujienos" priteistos mokėti $500. Jos apeliavo.

—Del kilusios protestų audros SLA. Pildomoji Taryba nutarė nevykinti sumanymo kelti SLA. centrą iš New Yorko į Pittsburghą. Buvo nužvelgta kad šis kėlimas butų labai socialistams malonus.

—Liepos mėnesį Chicagoje išėjo 80 p. didumo vienkartinis Angliška kalba leidinys "Furrow" (Vaga), kurį prirašė ir išleido musų čia augę jaunuoliai rašytojai.

—Paskutinė ALTASS apyskaita sako, aukų antram skridimui surinkta $32,043. Lėktuvui pirkti ir įrengti išleista $13,330; kitos komiteto išlaidos $18,557. Pinigų išde likę tik $155.20.

—Kunigo Simonaičio padaryta statistika, Amerikos Lietuvių parapijinėse mokyklose mokosi apie 10,000 Letuvių vaikučių.

—Lapkričio 18 d. Brooklyne įvyko labai darnus Amerikos Lietuvių Legionierių seimas, kuriame dalyvavo 55 asmenys, tarp jų ir brolišku Estų ir Ukrainų organizacijų Amerikos kariumenės atstovai.

—Gruodžio 7 skelbiama kad F. Vaitkus tik dabar išlaikęs ypatingus Amerikos valdžios kvotimus ir gavęs leidimą skristi per okeaną.

VINCAS KREVĖ

Dainavos šalies Senų žmonių Padavimai

GILŠĖ

(Tęsinys iš pereito num.)

III.

Tamsiuose miškuose, žaliose giriose, paliai Gelovinės ežerą, kuris buvo dar ne tokis mažas kaip dabar, bet buvo apsėmęs ir Krantą, ir Krokiškį, ir Klampį, ir Baliną, ir Nožaragį, ir buvo ilgių ilgiausias ežeras, plačiausias, kaip marios siubavo; paliai tą ežerą augo didelis ąžuolas, tokis storas kad ir šimtas vyrų suėmę rankom apimti jo negalėjo. Po tuo ąžuolu gyveno senelis: toks senas kad kuo seniausi žmonės neatsiminė kada jis buvo jaunesnis: visuomet žilas, visuomet taip apaugęs plaukais iki juostos, barzda iki žemės, visas želte apžėlęs, tik akys žibėjo kaip žarijos. Ir klegėjo žmonės kad jis tuomet mirs kaip Gelovinė išdžius, o Gelovinė tuomet išdžius kaip pagyna amžių bus. Sako, ir dabar šitas senelis gyvena aukso dvare Gelovinės dugne, ir Švento Jono vidurnaktį išeina kraštan skintų paparčių žiedo. Ąžuolą jau du šimtu metų atgal perkunas sutreškino, bet žmonės vis dar jo neužmiršo ir iki šiai dienai vadina tą vietą "Ąžuolo Ragas".

Šitas tai senelis visa žinojo kas darės danguje ir žemėje, ir po žeme, ką veikė žmonės ir dievai. Jis buvo labai galingas, kad jo klausė saulė, ir vėjai, ir žvaigždės, ir debesys; norėjo — audrą padarė, norėjo — bangą sukėlė, liepė — ir saulė temė, ir žvaigždės žaibavo. Jis mokėjo klegėti ir su žvėrimis ir su paukščiais, suprato ką šnekėjo žolės ir medžiai....

Nors visa galėjo senelis, bet niekam bloga nedarė. Išmirė kieno bitės, užpuolė gyvulius žvėrys, — nešė jam žmogus medaus ir pieno ąsotėlį, ir visa ėjo jam vėl geryn: atsirasdavo ir gyvuliai, atgydavo bitės.... Sukė kam kojas, ar rankas, nešė jam vilnos ar linų — ir sveikas gryžo. Ir garsus buvo tasai senelis visame pasaulyje, iš visų kraštų plaukte plaukė į jį žmonės, ir jis visiems gera darė....

Nuėjo tad į jį ir bernas sužinoti kas jam dievų lemta už tai kad užmušė tris vaizbunus, tris pirklius, nužudė tris žmones, pravirgdė mažus jų vaikelius....

Dar nepriėjo ąžuolo, jau pasitiko jį senelis ir tarė:

— Eiki po tuo pačiu tiltu ir pernakvoki ten tris naktis, tai sužinosi ko tau reikia.

Nusigandęs bernas gryžo atgal ir visa pasakojo savo mergelei. Ir liepė jam jaunoji eiti, tris naktis po tiltu nakvoti.

Nakvojo bernelis pirmą naktį po aukštu tiltu; per naktelę ilgiausią akių nesumerkė, savo dalią keikė ir vis mirties laukė.... Dar gaidžiai neužgiedojo, tiltas sudrebėjo, kapas prasivėrė, kėlės jaunasai vaizbunas, užėjo ant aukšto tilto ir, baltas rankas į viršų kilodamas, galingiausių dievų šaukdamas, meldė:

— Dievai išmintingiausi, atminkit tam kuris mane nužudė, jauną pačią našlele padarė, mane į didelį vargą paleido, kad neturiu nei dienos nei nakties....

Ir kėlės balsas nuo aukšto dangaus ir plaukė per kalnus, per klonis, per tamsias girias, per žalias pievas: "Už devyniasdešimts devynerių metų!"

Kaip lapeliai ant apušės medžio — sudrebėjo berno širdis jaunoj krutinėj, kaip aukštas beržas galva panyko į juodą žemelę....

Porino savo mergelei ką naktį matė, ką girdėjo, kad dievai galingi devynioms dešimtims devynerięms metams bausmę atidėjo....

Tarė mergelė, žodelį kalbėjo: "Devyniasdešimts devyneri metai sueis ne nu ir ne rytoj, gal nesusilauksiva, gal negyvensiva. Kas bus tegu buna, bet aš už tave eisiu."

Antrą naktį bernelis gulėjo, akių nesuleido, keikė savo piktą dalią. Dar vidunaknaktis neužstojo, žemė sudrebėjo, upės vanduo susidrumstė, kėlėsi iš kapo antrasai vaizbunas, keldamasis dievų aukščiausių graudžiai meldė:

— Atminkit, nubauskit, dievai kuoaukščiausi, tą kuris amžinai nužudė mane jauną, gilioje žemelėj liepė puti, žvirgždui akis graužti, o jauną pačią ir mažus vaikelius paleido į didį vargelį, į sunkias dieneles....

Kaip žemė drebėjo, kaip griausmas sugriaudė — plaukė balsas per girias, per aukštus kalnus, per žemas klonis iš dangaus:

"Užu trisdešimts trejų metų atsiminsiu ir už vargo ašaras užmokėsiu!"

Nuliudo, nubalo, kaip apušės lapas, vėjo papučiamas sudrebėjo vaizbuno žudikas, bėgo savo aukštuosna dvaruosna į jauną mergelę, porino sakė graudžius dievų žodžius.

— Trisdešimts treji metai tai ilgas laikas! gal nesulauksiva, gal dar numirsiva, o dieną ne vieną laimėj pragyvensiva. Testa bus kas buna, aš už tave jaunojo tekėsiu.... — kalbėjo mergelė.

O kai trečią naktį jaunasai nakvojo, iš vakaro kaip lapas drebėjo, vidunaktį kaip akmuo stingo; dar neužgeso šviesi aušrelė, dar neapsėmė žemės tamsioji naktelė— sudrebėjo lygios lankos, viršunėlėmis susiubavo žalios girios, susidrumstė šviesųs vandenėliai: kėlės trečias vaizbunas iš gilaus kapo, stojos ant aukšto tilto ir gudžiu balsu, kaip giria užė, dievus aukščiausius meldė:

— Atminkit jam, galingiausi dievai, kad mane jauną amžiai nužudė, mano jaunas dienas sutrumpino, mano gelsvus plaukus sukruvino, mano kraują praliejo ir seną motulę ilgoms dienoms pravirgdė, didiems vargams, gailioms ašarėlėms jos žilą galvą paliko!....

Kaip viesulai sustaugė, kaip audra užužėjo, kaip trys griausmai užgriaudė — per kalnus aukščiausius, per girias tamsiausias, per lygius laukus, per plačias pievas, kaip viesulas lėkė, plaukė balsas:

"Už trylikos metų visa priminsiu!"

Kaip žemė pajuodęs, jaunikis namon bėgo, į aukštus dvarus, į baltą klėtį, į jauną mergelę, pasakodamas gudžią naujienėlę:

— Per tryliką metų daug laiko praeis, linksmų dienelių, laimingų naktelių daug praleisiva.... o paskui abu žusiva, abu kentėsiva, laimę ir nelaimę abu regėsiva.... Tekėsiu už tavęs, berneli!

Ir ištekėjo bajoro dukrelė už jauno bernužėlio....

IV.

Metai per metus greitai bėgo, daugelis jau jų praslinko, daug upių vandens nutekėjo nuo to laiko kai jaunasai bernelis vedė dailią bajoro dukružėlę. Jau ir senasis uošvis mirė, palikdamas jiems plačius dvarus, aukštas klėtis — ir tik jiedu linksmai ir laimingai gyveno, kaip du karveliu burkuonėliu: mylėjosi, grožėjosi laime kuodidžiausia, gyvenimas tekėjo jiedviem kaip sapnai sapnavos, kaip svajonė liuliavo — ir nu dien geriau kaip vakar, ir nu vakar linksmiau kaip iš ryto — ir taip diena dienon vis laimė. Jų turtai dauginosi ne metais bet valandomis, girios vis daugiau kugždėjo žvėrimis, jų laukai kaip mėlynos marios, siubavo ir ritos bangomis, nepragaišo dovanai, neprapuolė be naudos nei giriose, nei laukuose, nei namuose, nei žvėris, nei gyvulis, nei grudas, nei duonos trupinėlis.

Dar nepriėjo ąžuolo, jau pasitiko jį senelis....

Ir garsėjo jiedu po visą pasaulį, kaip šviesi saulelė mėlyname danguje, kaip negarsėjo nei jų tėvai, nei proseneliai. Jauna bajoro žmona, kaip lelijėlė žydėjo, o patsai — puikus aukštame dvarelyje kaip raibasai sakalėlis žaliame jovarėlyje.

Nors taip gerai gyveno jiedu, nors taip dėvėjo abu, bet viena godelė vis spaudė bernelio širdį, dienomis kaip jiešmais badė, naktimis kaip akmeniu slėgė: vaidinos berneliui, jaunam bajorėliui, buk tai jo aukšti dvarai išardyti, žali vyšnių sodai išnaikinti, jauna žmonelė nužudyta. Artinosi dienelė kurią reiks atsakyti už savo nedorybę, reiks užmokėti už didžius vaizbunų turtus, už kraują pralietą — ne auksu, ne sidabru, ne perlais skaisčiausiais, bet savo puikia galvele, savo sunkiu vargeliu — taip godojo sau bernelis ir begododamas sunkiai dusavo — kur ėjo, kur jojo, kur skersną žirgsnį statė.

Metai slinko — skausmai augo, neduodami dieną laisvai atsidusti, naktį ramiai akių užmerkti. Ir taip vargino ir taip sunkino šitos liudnos godelės jauną berneli ir dieną ir naktį.

Ne taip jam baisu buvo vargų, ne taip gailėjosi jaunųjų savo dienų, kaip jaunos mergelės, baltos lelijėlės: piktu žodžiu niekam neprakalbėjus, viešo kelio niekam neperėjus — per jo tik sunkią nuodėmėlę reiks mergelei toks vargelis kęsti.

Ir kur jojo ir kur ėjo, kur tik skersną žingsnį statė, vis godojo, vis galvojo kaip mergelę išvaduoti iš didžio vargelio, kaip jaunąją išgelbėti iš didžios nelaimės.

(Bus daugiau)

PER TVORĄ PASIDAIRIUS

ALTASS ATSKAITOS

(Nata kaip: "Muzika, Muzika")

Atskaitos, atskaitos
Sukasi, maišos
Ne tik "gazietoj"
Bet ir gatvėj —

Kiekvienas "mulkis"
Dabar tik tarška
Kur ALTASS aukas
Tikrai padėj'?....

Pakampėm šaukia,
Atskaitų laukia,
"Stroką" "skridimui
"Antram" įvarė:

Pinigai dingo,
"Skridim's" užspringo,
Visi tik klausia,
Kas pasidarė:

Kur tie "karžygiai"
Oro nematę,
Kada ištikro
Jie Kaunan lėks?

Arba kad' ALTASS
Atskaitas tikras
Mųs visuomenei
Atskleis, patieks?

Dolaris, dolaris
Visų karalius,
Del jo kiekvienas
Apsigodos,

O kada reikia
Atskaitas duoti,
Kitus už mulkius
Tik parokuos....

Supa Garba.

Turbut "Keleivis" žino! "Tėvynė" rašo kad Sobostono "Keleivis" pasigarsino jog "jam tekę sužinoti iš SLA. Prezidento F. J. Bagočiaus štai kas:

"'Jeigu Detroito Seimas nebutų išrinkęs dabartinių viršininkų, jeigu taryboje butų palikti tautininkai, tai galimas daiktas kad šiandien Susivienijimui Lietuvių Amerikoje butų jau reikėję kalti grabas.'

"Mes netikime kad tokias informacijas 'Keleivio' redakcijai suteikė SLA. Prezidentas F. J. Bagočius", baigia "Tėvynė".

Kam užginčyti: aš pilnai tikiu kad Bagočius taip sakė, ba "Keleivis" ir Bagočius gyvena toj pačioj pastogėj.

Juk už metų laiko nuo dabar bus SLA. ponų rinkimai tai Bagočius jau leidžia savo šuvius norėdamas atkreipti į save SLA. narių atidą, kaipo SLA. "išgelbėtojo".

Ale Bagočius užmiršo pasakyt "Keleiviui" kad jis uždėjo SLA. nariams duokles visai prieš seimo valią ir sulaužydamas SLA. "kastintuciją", pasidarymui ekstra pinigų važinėjimams į vieną P. T. posėdį po du kartu.

Patarimas

Ligonis: Aš kalbėjau su vaistininku ir.... jis man patarė....

Daktaras (neduoda m a s užbaigti): O, suprantu, jis, turbut davė tamstai kvailą patarimą.

Ligonis: Taip, jis patarė eiti pas tamstą....

ILGIAUSI LIETUVIŠKI ŽODŽIAI

Šiuomi pradedame talpinti ilgiausius Lietuviškus žodžius, susiųstus "Dirvos" redakcijai iš visų Amerikos dalių. Kaip šiuomi nauju sumanymu skaitytojai susidomėję parodo daugybė atsiliepimų ir juose prisiųsti šimtai ilgų žodžių.

Priminsime kad sulyg musų pirmutinio pareiškimo, skiriama trys kalendoriai dovanų už ilgiausius žodžius. Žodžių išrinkimą turėsime padalinti šitaip: vieną dovaną gaus tas keno žodis bus ilgiausias bet nesudėtas iš dviejų žodžių. Antrą dovaną gaus tas kurio žodis bus sudėtinis, ir trečią gaus tas kurio žodis turės daugiausia skiemenų (silabų), nors raidžių skaičiumi galėtų buti trumpesnis už kurį kitą žodį.

Sudėtiniai žodžiai yra tokie kurie susidaro iš dviejų žodžių bet rašosi išvien, kaip:

Pradžiamokslis (susideda iš dviejų: pradžia ir mokslis).

Ilgi žodžiai kiti turi mažiau skiemenų, bet skiemenys turi daug raidžių, pav.:

Džiaug-smas (čia tik du skiemenys, o 10 raidžių).

Žodžiai su daug smiegenų bet tik po porą raidžių yra pav.:

Ištikimybė (čia irgi yra 10 raidžių, bet 5 skiemenys, po dvi raidi į skiemenį. Aišku, šis žodis yra ilgesnis už "džiaugsmas".)

Kaip išsyk sakėme, už tarptautinius žodžius, nors jie vartojami ir Lietuviškoje spaudoje, dovanų neduosime.

Dar viena taisyklė: Nekurie prisiuntė tokių žodžių kuriuos patys subudavojo ilgais, dapildydami esamais musų kalboje daleidimais, bet jeigu pasitaikytų toks žodis kuris panašia prasme nevartojamas tai už jį dovanos neduosime, nors jis ir butų ilgiausias. Vieną tokių pavyzdžių paduodame:

Neištikimybiškumiškiausias

Šis žodis yra Lietuviškas, bet jis taip sakant "prikimštas" ir yra labai ilgas, tačiau jo tokia prasme niekas nevartoja.

Juogis Skinkaitis (S. Jamesport, L. I. N. Y.):

Neužsiganėdinimas

Jonas Visockas (Palmerton, Pa.):

Mylios....

Mirga Motuza (iš Detroit, Mich.)

Sentimentališkingiausias
Dievobaimingiausias
Bendradarbiautojai

Elzb. Misevičienė (Ashland, Wis.):

Sudemoralizavimas

J. J. Žakas (Hiram, Ohio):

Neužsiprenumeravusiųjų

Vera Stankus (Euclid, O.):

Septyniasdešimtuosius

Jonas Rakauskas (Cleveland, O.) prisiuntė žodį:

Ištikimiausiasiasis

Juozas Blauzdis (iš McKees Rocks, Pa.):

Atžagareiviškumėlis

Anna Baranauskas (Cleveland, O.):

Mielaširdingiausioji

Elena Juozapaitienė (Amsterdam, N. Y.):

Besigiminastikuodamas

Juozas Gražuiis (Bayonne, N. J.):

Apinasrapalaikėlis

(Bus daugiau)

SIŲSKITE DAUGIAU

Kurie žinote, ar galite surasti laikraščiuose ar knygose ar prisiminti ilgus žodžius parašykite juos ant paskiro popierėlio, apačioje užrašykit savo antrašą ir prisiųskit "Dirvos" redakcijai. Visų žodžiai bus sutalpinti ir iš visų bus išrinkta tikri, praktiški žodžiai, ir jų atsiuntėjai, viršuje paminėta taisykle, gaus puikų 1935 metų sieninį kalendorių dovanų.

"Dirvos" Redakcija priima ir talpina pranešimus apie vietinį Lietuvių judėjimą, nemokamai. Pranešimai turi buti parašyti trumpi ir tik apie patį dalyką.

ATNAUJINKIT
Savo Prenumeratą

SKAITYKIT "DIRVĄ" 1935 METAIS!

NAUJI METAI — NAUJI RAŠTAI! NAUJOS ŽINIOS! GRAŽIOS APYSAKOS! PUIKŲS JUOKAI! SMAGIOS DAINOS!

(Kaip siųsti pinigus: Įdėkit į laišką $2.00 popieriniais pinigais, ir 10c sidabrinį, parašykit laiške už keno prenumeratą pinigai siunčiami, įrašykit pilną antrašą viduje ir užrašykit pilną antrašą ant voko ir jusų laiškas mus pasieks netrukdomai. Adresuokit sekančiai:)

"DIRVA"
6820 SUPERIOR AVENUE CLEVELAND, OHIO

GERB. SPRAGILAS

GERB. SPRAGILO OROPLANO "KRIKŠTYNOS" SAUSIO 27 DIENĄ

Didelė Iškilmė bus virš Erie Ežero — gerb. Spragilas darys ore "šposus".

Protestai del atidėjimo išskridimo Naujų Metų dieną.

Gerb. Spragilas per radio pranešė iš savo maršrutų po kolonijas, kur lankosi aukas rinkdamas, kad viskas gerai sekasi ir pinigai plaukia kaip skiedros. Tik mažą nepasisekimą turėjo kada lėkė į Kanadą per Erie ežerą, ba ežeras buvo neužšalęs, tai nusileidžiant orodrome prie Windsoro nepataikė į reikalingą vietą — ir įkrito į vandenį. Subėgę Lietuviai ištraukė ir lėktuvą ir gerb. Spragilą su jo samdytu pilotu. Bet žmonės mislino kad gerb. Spragilas daro šposus ir pasirodo savo didelį patyrimą ore, taigi tuoj užsidėjo ant pečių ir nusinešė į orodromą, kur buvo sutiktuvės. Ten gerb. Spragilas vėl pasakė smarkią kalbą, kad nereikalauja iš vargšų žmonelių jų dolarių, bet priima penkines už pasivažinėjimą ore oroplanu, kuriuo, žmonės tiki, gerb. Spragilas lėks iš Klyvlando į Kauną.

Į Windsoro oro šventę suvažiavo ir Detroito cicilikai ir labai gausiai parėmė aukomis, visi neišpasakytai linksmi buvo matyti gerb. Spragilą, tą neapvainikuotą oro karžygį, kuris nulėks su sustojimais iš Klyvlando į Kauną ir užsitarnaus sau oro karžygio vainiką ir didelę garbę.

Windsore, su pagalba Detroitiečių, gerb. Spragilo garbingam žygiui paremti sumesta $943.

Iš Windsoro nulėkė į nedidelę Lietuvių bedarbių koloniją Kanadoj, Sudbury. Čia aukų sudėta tik 230 dolarių.

Dar iškilmingiau pasitiko oro karžygį Toronto Lietuviai, kuriams gerb. Spragilo pilotas parodė ore visokių šposų, už ką susirinkusieji gerb. Spragilo labai didžiavosi ir gausiai davė aukų: suaukauta tik $595, ba Toronto Lietuviai nedirba ir neturi perdidelių turtuolių kurie galėtų daugiau pinigų duoti.

Iš Toronto perlėkė atgal į Amerikos pusę, ir pilotas darė šposus skraidymo per garsų Niagaros vandenpuolį, kur buvo susirinkę visi Lietuviai iš Niagara miesto ir apielinkių. Aukų sudėjo gerb. Spragilo skridimui $306.

Paskui aplankė Ročesterį, kur aukų sumesta $703; Binghamptone suaukauta $448; Amsterdame — $501.

Gerb. Spragilo mekanikai kurie dirba garadžiaus sklepe perbudavodami oroplaną į naują, tinkamą skridimui, raportavo kad gavo jau beveik visas oroplano dalis, ir už kelių dienų oroplanas bus prirengtas "krikštynoms", tik vis dar negauna iš Kauno mokslišką šriubų propeleriui prišriubuoti.

Iš Waterburio vienas geras mekanikas prisiuntė labai svarbų naujai išrastą dalyką, kurį gerb. Spragilas savo kelionėj pirmą kartą išbandys — tai mokslišką instrumentą kuris kutens gerb. Robotą kad neužmigtų tuo laiku kai pats vyriausias skridimo komandierius gerb. Spragilas miegos.

Prie to instrumento tas Waterburio mekanikas pridėjo ir du mokslišku šriubus, bet gerb. Spragilo oroplano mekanikai sako kad tie šriubai negeri, nes propelerio mokslišką skylė padaryta užšriubuoti į kitą pusę, taigi šriubų gvintai neatitinka.

Kaip greit ateis iš Kauno šriubai, taip greit gerb. Spragilas pradės savo bandymus ir rengsis prie oroplano "krikštynų", kurioms numatė laiką sekmadienį, Sausio 27 dieną.

Gerb. Robotas ateina iš Čikagos pėkščias, norėdadamas sutaupyt visuomenės sudėtus pinigus nuo savo kelionės traukiniu arba oroplanu, kurį reikėtų samdyti.

Gerb. Spragilo mekanikai sako kad jau policija pradėjo tyrinėt jų darbą ir žiurėt ar tikrai oroplanas rengiamas skridimui, nes skridimo priešai leidžia paskalus kad gerb. Spragilas renka pinigus iš visuomenės tik sau pasinaudojimui. Ale policija pamačius kad oroplano visos dalys jau susiųstos, tik ką truksta mokslišką šriubų propeleriui prišriubuoti, pripažino kad gerb. Spragilas ištikro rengiasi skristi iš Klyvlando į Kauną ir tuomi padaryt negyvą paminklą "antram skridimui".

Daug gauta aukų iš visų kitų kolonijų, kur maršruto nerengta, ba visi pritaria gerb. Spragilo skridimui ir nori kad jis padarytų šitą savo skridimą istorišku.

Iš Pottsville, Pa., Vilniui Vaduoti Sąjungos skyrius atsiuntė visas pereitą metą surinktas Vilniui aukas, — $321. Gerb. Spragilo draugai iš Bruklyno atsiuntė sudėję $1200; nuo Lietuvių Aviacijos Klubo iš Prancuzijos atėjo $400 aukų; taipgi atsiuntė gausią auką, — $500, Lietuvos ambasadorius nuo Madagaskaro salos.

Kaip greit gerb. Spragilas baigs savo maršrutą — jeigu kur neatsitiks kokia katastrofa, tuoj gryš atgal į Klyvlandą prie savo oroplano, ir baigs jį ruošti gatavai skridimui.

Skridimas tikrai prasidės Grabnyčių dieną, ir gerb. Spragilas su gerb. Robotu, savo užsibrėžtą tikslą tikrai įvykdys, ir visuomenė nebus suvilta.

Skridimas bus su sustojimais Najorke, Labradore, Grenlandijoj, Islandijoj, ir salose arba ant ledų lydžių jų protarpiais, su pasišokinėjimais nuo vieno ploto ant kito, užtai pasirinko žiemos orą, ir nori kad butų labiausia šalta.

"DIRVO" AGENTAS
PITTSBURGHE
Prenumeratas priima Amerikoje ir į Lietuvą
P. RAJAUSKIENĖ
135 South 19th Street

TORONTO, ONT.

VAKARIENĖ. Šv. Jono Pašalpinė Draugija buvo surengus vakarienę su programu Gruodžio 29 d., Lietuvių parapijos salėje. Publikos suėjo pilnute salė. Vakarienės programą pradėjo E. Narušis, vakaro vedėjas, pranešdamas vakarienės tikslą ir tvarką. Toliau, buvo suvaidinta komedija, "Vienas iš Musų Turi Apsivesti". Vaidintojai savo užduotis atliko gana gerai.

Toliau, visai jaunutė Zuzana Grubevičiutė gražiai skambino pianu, po to buvo mandolinų kvartetas vedant p. Balčiunui.

Po programo, svečiai tapo pakviesti prie stalų. Laike vakarienės kalbėjo draugijos pirmininkas K. Jurčas. Sekantis kalbėjo draugijos sekretorius V. Ramanauskas.

Po vakarienės prasidėjo šokiai, ir visi prie geros Lietuviškos muzikos linksminosi iki vėlumai.

Ši vakarienė sukėlė daug draugiškumo tarp Torontiečių Lietuvių.

VIEŠA PADĖKA. Baliaus rengimo komisijos vardu reiškiu padėkos žodį visiems kurie kuomi nors prisidėjo prie surengimo. Ačiu tiems kurie dovanojo vakarienei reikmenis: E. Bendoraitienei, pp. Grubevičiams, Griškams, Augustinavičiams, Belickams, Daniliams, A. Urbanavičiui, Kalinauskams, Karaliunams, Dargiams, Jurčams, Beinerams. Ačiu visoms šeimininkėms kurios taip skaniai sutaisė valgius ir prie stalų patarnavo.

Ačiu ir visai publikai už tokį skaitlingą atsilankymą.

NAUJŲ METŲ SUTIKIMAS. Gruodžio 31 d. parapijos salėje ta pati Šv. Jono draugija surengė metinį vakarėlį, Naujų Metų sutikimui. Pasekmės buvo gražios, publikos atsilankė pilna salė, visi smagiu upu praleido vakarą.

Kaip vienas taip ir antras draugijos rengti vakarai buvo visapusiai pasekmingi ir davė gražaus pelno.

SUSIRINKIMAS. Sausio 6 d. parapijos salėje įvyko metinis Šv. Jono Draugijos susirinkimas. Visi draugijos reikalai apkalbėta gana nuosekliai, tik kiek ergelių kilo kuomet priėjo apkalbėti skaityklos užlaikymas ir laikraščių atnaujinimas.

Draugijoje yra keletas tokių narių kurie neturi supratimo apie reikalingumą apšvietos ir spaudos. Diduma balsų nutarta atnaujinti draugijos lėšomis "Draugą", "Darbininką", "Laivą", iš Lietuvos "Šaltinį", "Mušų Rytojų" ir 'Trimitą".

Draugijos valdybon išrinkta 1935 metams šie: P. Jarašunas, V. Ramanauskas, O. Kalinauskienė, A. Balickas ir Augustinavičius. Linkėtina naujai valdybai daug pasidarbuoti kaip draugijos labui taip ir tautos reikalams.

SLA. KUOPA. Toronte snsitvėrė SLA. kuopa. Buvus Kulturos Draugija persiorganizavo į SLA. 236-tą kuopą. Jau turi apie 20 narių. Kiek numatoma, kuopa gali turėti čia geras pasekmes. **E. N.**

Kas Norit Skolinti ant 1-mo Mortgage

Kurie turite Lietuvių Banke pinigų ir norite juos paskolinti ant namų ant 1-mo mortgage

Kreipkitės

P. P. MULIOLIS
6606 Superior Ave.

Ofiso telefonas
ENdicott 1378
Namų
CLearwater 1951-J
DR. A. J. KAZLAUCKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6902 Superior Ave.
Valandos: 1—3 ir 7—8 p. p.

SVEIKATA

Rašo F. M. LAIT, M. D., 1155 E. 79th St. Cleveland, O.

KRAUJO SLĖGIMAS

Širdis pumpuoja kraują į arterijas, iš jų kraujas pereina mažyčiais sudynėliais į venas, kuriomis sugryžta atgal į širdį. Tas padaro kraujo cirkuliaciją. Klausimas užeina kiek pajiegos reikalinga širdžiai palaikyti srovę, kiek pasipriešinimo suteikia mažyčiai sudynėliai.

Pirmutinis tuo klausimu susidomėjo Anglijos bažnyčios kunigas Hales aštuonioliktame šimtmetyje. Reikia priminti tas atsitiko laikais kuomet Metodistų vadovai, Berkley, Wesley sukėlė karštus ginčus delei tikėjimo. Jie žmones mokino ir medicinos. Sulyg Wesley skreplys išgydo neregystę, kurtumą, kornus ir karpas. Nuo vėžio esą geriausia gyduolė šalta maudynė. Jis išgydęs moterį nuo vėžio, džiovos, sciatica ir reumatizmo.

Nenoromis užeina klausimas ar jų tikėjimiški išvedžiojimai buvo kiek geresni negu jų supratimas apie mediciną.

Hales buvo nežymus kunigas, nežymioj parapijoj, negirdėtas religijos istorijoje. Bet jis paliko žymę medicinoje, kuri pasiliks ant visados. Jis padėjo pamatą matavimui kraujo slėgimo.

Jis parašė straipsnį 1731 metuose, kuriame bandė išaiškinti slėgimą sulos medyje. Jis užmovė išlenktą trubutę ant nupjautos medžio šakos, ir patyrė kad pajiega sulos srovės buvo penkis syk aukštesnė negu slėgimas arterijoje arklio šlaunyje. Mat, jo arklio šlaunis buvo sužeista ir jis įgrudo išlenktą triubutę į arteriją ir patyrė jog kraujas iškilo 8 pėdas ir 3 colius.

Ant žmogaus tas eksperimentas buvo padaryta šimtą metų vėliau. Į tą laiką buvo išrastas manometras. Yra tai išlenkta stiklo trubutė, panaši į termometrą su merkuru viduje, paženklinimai reiškia millimetrus vietoje laipsnių.

Tas instrumentas buvo panaudotas Prancuzijos daktaro Faivre ant paciento kuris neteko rankos. Jis sujungė arteriją su manometru ir patyrė jog kraujas atlaikė 120 millimetrų merkuro. Ta skaitlinė ir iki šiai dienai yra skaitoma už normą.

1896 metuose Riva Roca išrado prietaisą kuris su tam tikrom atmainom yra ir šiandien naudojamas. Yra tai gumos žakas, kuris reikia apvynioti aplink ranką. Jis yra sujungtas su manometru. Oras reikia pusti į žaką iki arterija nustoja pulsavus. Tas reiškia slėgimą kuomet širdis yra susitraukus, pumpuodama kraują į arterijas. Išleidžiant orą yra paženklinama kada pulsas vėl atsiranda. Tai yra kraujo slėgimas kuomet širdis išsiskečia kad sutraukti kraują.

Instrumentas greitai buvo priimtas profesijos, nors daugelis senų daktarų buvo papratę slėgimą mieruoti pulso apčiuopimu. Mekaniškas mieravimas pasirodė tikresniu.

Aukštas kraujo slėgimas yra paprastas atsitikimas Amerikoje. Reikia manyti jog įtempimas gyvenimo, tolydė nervų stimuliacija prisideda prie pakėlimo kraujo slėgimo. Žmonės kurie papratę gerai valgyti, išsigerti, tankiau gauna aukštą kraujo slėgimą negu kiti. Nutukimas reikia skaityti viena iš didžiausių priežasčių. Mat, kiekviena taukų dalelė reikalauja naujo kraujo sudynėlio, kas padaugina kraujo latakus ir uždeda didesnę naštą ant širdies.

Manoma yra jog valgymas mėsos pakelia kraujo slėgimą. Tas yra tik dalinai teisinga. Naudojimas perdaug maisto bendrai pakelia kraujo slėgimą, nežiurint ar butų mėsa, ar kitoki dalykai. Vegetarijonai sunaudoja mažiau maisto, paprastai buna liesesni ir galbut del to turi žemesnį kraujo slėgimą. Bet Eskimosai, kurie maitinasi vien mėsa retai gauna aukštą kraujo slėgimą. Mėsa matomai neišaiškina klausimo.

Kinų žemėje aukštas kraujo slėgimas visai nėra žinomas. Sakoma jog priežastis yra tame kad jie pusbadžiai gyvena, ryžiais maitinasi, mėsos mažai naudoja. Bet yra Kiniečių kurie ir valgo ir geria taip kaip balti žmonės, bet jų slėgimas yra žemas. Galimas daiktas kad jie lėčiau gyvena, biznio spaudimas nėra toks didelis, apskritai ramiau žiuri į gyvenimą. Tas visgi nėra tikrenybė. Dalykas reikalauja nuodugnaus ištyrimo.

Kraujo slėgimas priguli nuo mažyčių kraujo sudynėlių. Kuo jie mažesni tuo sunkiau kraujas per juos išspausti. Jie yra po kontrole nervų. Viskas kas sukelia jausmus gali pakelti kraujo slėgimą. Išgąstis, rupestis, net atsiminimai gali atsiliepti į ant kraujo slėgimo. Tolydinis jausmų žadinimas gali padaryti nuolatinį aukštą kraujo slėgimą.

Viršuje inkstų randasi dvi liaukos, vadinamos adrenal. Jos išleidžia sultis, kurios sutraukia kraujo sudynėlius, pakelia kraujo slėgimą. Tos liaukos yra nervų kontroliuojamos ir jausmų sukilimas padaugina sultis. Galimas daiktas kad liaukos stimuliuojamos ir kemišku budu. Kraujuose yra medegos kurios gali pakelti arba nuženminti kraujo slėgimą. Reikia manyti jog daugiau negu vienas dalykas yra atsakomingas už aukštą kraujo slėgimą. Tarp tų dar reikia paminėti paveldėjimas. Palinkimas yra perduodamas nuo tėvų vaikams. Aukštas kraujo slėgimas paprastai buna sujungtas su inkstų liga. Yra tai koštuvai, susideda iš poros milijonų kamuolukų, suvyniotų iš mažyčių kraujo sudynėlių. Per juos persikošia kraujas, išmatos pereina į trubutes ir išmetamos laukan. Kada jos sukieti, užsidaro, kraujas neišsikošia, išmatos pasilieka kune, žmogus pradeda tinti.

Aukštas kraujo slėgimas atsiliepia blogai ant širdies. Ji turi atlikti daugiau darbo, raumenys pasididina, ateina laikas kuomet širdis neįstengia atlikti savo darbą ir išsiskečia. Tuomet reikia skirtis su šiuo pasauliu.

Nors mes daug žinom apie aukštą kraujo slėgimą, bet dar daug turim dažinoti, kol galėsim pasekmingai su juo kovoti.

Sutaupysit 20 iki 40%
ant Radio ir Muzikalių Instr.
Aukštos rušies muzikos mokykla, 50c privatinės lekcijos.
HOEDL'S MUSIC HOUSE
7412 St. Clair Ave. (2)

Telef. FAirmount 3500
SPANNER'S
Floral Shoppe
2801 Euclid Heights Blvd.
FLOWERS BY SILVER
FLORAL DESIGNS
WEDDING BOUQUETS
Lietuviai kreipdamiesi prie manęs gėlių, kada jų prireikia, gaus greitesnį ir geresnį patarnavimą negu kur kitur.
JURGIS SIDABRAS
pirmutinis Lietuvis Gėlininkas Clevelande.

ĮGALIOJIMAI
reikalingi Lietuvoje pirkimui, pardavimui, valdymui žemių ir kitokio turto.
K. S. KARPIUS
Registruotas Lietuvos Konsulate Notaras.
Rašykit laiškais arba atsilankykit ypatiškai.
"DIRVA"
6820 Superior Ave.
Cleveland, Ohio.

Namų Savininkams
Taisau ir sudedu furnasus. Dengiu ir taisau stogus ir nuobėgų rynas.
Darbas geras ir nebrangus.
Home Owners Furnace & Roofing Co.
J. W. GRAFF (Lietuvis)
7313 Myron av. GArf. 9269-R

WILKELIS FUNERAL HOME
Licensed Funeral Director
6522 Superior Avenue
NORINTIEMS KAMBARIUS DUODAME VELTUI.
Palaidojimo kaštai priklauso nuo šeimos išgalės ir noro. Vienok musų patarnavimas, užjauta, simpatija ir prielakumas yra visiems lygus, be tsižvelgimo į kaštus.
Patarnavimas greitas, aukščiausios rušies ir visais atžvilgiais moderniškas.
HEnderson 9292

DIDELĮ ir nuostolingą gaisrą šiandien turėjo Jones šeima. telefonu, Joneses be abejonės butų gaisrą nugalėję.

Gaisras nesilaiko jokių taisyklių, nežiuri į gyvastis ir į turtą. Bet vyrai ir mašinos, pašaukti telefonu, nutroškina ugnį pirm negu ji spėja prasiplėsti.

Viename Ohio mieste, 53% visų gaisrininkų šaukimų buvo per telefoną. Kitame gi mieste, 1700 iš 1973 buvo pranešta telefonu. Bukit gatavi sutikti nelaimes su telefonu savo namuose.

Telefonas namuose kaštuoja tik 9 centai į dieną

THE OHIO BELL TELEPHONE CO.

LIETUVOJE

SUGAUTA SUVALKIJOS PLĖŠIKŲ GAUJA

Kaunas. — Daug kartų Marijampolės, Vilkaviškio, Kalvarijos ir kitų apielinkių gyventojai nusiskųsdavo kad tenai pradėjo smarkiai veikti kaž kokia plėšikų gauja. Ilgai jos jieškojo Marijampolės policija, sekė pėdsakomis. Pagaliau gi Gruodžio 16 d. pavyko tą plėšikų gaują susekti, išaiškinti ir suimti. Pasirodė kad tai Kauno valkatos, kurie savo "laimę" bandė nepažystamame Suvalkijos krašte.

Gruodžio 16 d. ši trijų asmenų gauja atėjo į Kalvarijos dvarą pas maluninką Romanovą, grąsindama šautuvais, suguldė visus ant žemės, o patys iš kasos pagrobę 5000 litų prasišalino. Apie įvykį tuojau buvo pranešta Marijampolės policijai, kurios dalis nuvyko į Kalvariją, o kiti plėšikų gaudyti pasiliko Marijampolės apielinkėse (nuo Kalvarijos iki Marijampolės yra 14 kilometrų).

Sekančią dieną Marijampolės geležinkelių stotyje buvo sulaikytas plėšikų vadas ir kiti gaujos nariai, kurie jau ruošėsi artimiausiu traukiniu su "laimikiu" gryžti į Kauną. Visi sulaikytieji prisipažino kaltais ir dar apsakė kad jie padarė 14 smulkesnių apiplėšimų. Dabar ši gauja uždaryta Marijampolės kalėjime.

* * *

SUGAVO KITUS PLĖŠIKUS

Perlojos miestelis (Alytaus apsk.) dabar tik ir kalba apie narsius savo gyventojus — Česnulevičių šeimyną, kuri savo namuose nuginklavo ir privertė pasiduoti plėšikus Vaisėtą ir Bortevičių. Norėdami apgrobti Česnulevičius, jie įsilaužė į jų namus ir reikalavo pinigų. Česnulevičiai pasipriešino, po ilgų grumtynių plėšikus nugalėjo ir atidavė policijai. Tsb.

PER NAKTĮ APAKO

Kaunas. — Nesenai Lietuvos dailininką Vintartą ištiko šiurpi nelaimė. Vakare jis atsigulė visiškai sveikas, o rytą atsikėlė jau apakęs. Dailininkas Vintartas gyvendamas Kauno priemiestyje Šančiuose dažnai išvažiuodavo provincijon dekoruoti bažnyčių ir naujų namų. Aklą dailininką nuvežė į ligoninę, bet gydytojai apžiurėję pasakė kad jo akys yra visiškai sugedę ir jis jau daugiau nebematys. Dabar šis 40 metų amžiaus žmogus visų apleistas, užsidaręs gyvena vienoje Šančių lušnoje. Vintartas buvo gabus dailininkas. Tsb.

Vokietija Nepripažysta Klaipėdos Krašto Lietuvai

Kaunas. — Kaip žinoma, Vokietija per savo žemę Lietuvos gyvulius leidžia pravežti tik tada kai įrodyta jog tie gyvuliai yra kilę iš Klaipėdos krašto.

Nesenai turėjo buti vežamas tranzitu į Čekoslovakiją Lietuvos kiaulių transportas. Atitinkamiems Vokiečių valdžios organams buvo patiekta pranešimas su pareiškimu kad kiaulės buvo perkrautos Klaipėdos krašte, Lietuvoje, ir iš ten išsiųstos į Čekoslovakiją. Tačiau Vokiečių valdžios organai atsisakė duoti leidimą del jiems nepatinkamo pažymėjimo — kad Klaipėdos kraštas yra Lietuvoje. Tsb.

LIETUVAI REIKIA 2000 KILOMETRŲ PLENTŲ

Kaunas. — Lietuvos plentų valdyba sudarė plentų statybos planą. Pagal tam tikro apskaičiavimo, Lietuvoje turėtų buti apie 3000--3500 kilometrų plentų. Šiuo metu plentų jau yra apie 1200 kilometrų. Taigi, jų pastatyti dar reikia bent 2000 kilometrų. Šiems plentams pastatyti reiktų apie 100 milijonų litų, o senų plentų remontas kaštuotų dar apie 50 milijonų litų. Tokiai stambiai pinigų sumai sudaryti numatoma įsteigti kelių fondą, kurį sudarytų pajamos iš autovežimių mokesčių. Manoma kad jau po 15—20 metų visa Lietuva bus plentais išraizgyta. Tsb.

SKUNDAS KLAIPĖDOS KRAŠTO SIGNATARAMS

Kaunas. — Del Klaipėdos krašto vedamos Lietuvos politikos Vokiečiai deda didžiausių pastangų Haagos Tarptautiniame Tribunole vėl iškelti Lietuvai bylą. Vokiečių priekaištus Lietuvai, Klaipėdos krašto statutą pasirašiusios valstybės (signatarai) perdavė susipažinti juristams, kurie juos rado nepamatuotais. Taip pat ir Lietuvos vyriausybė signatarams pranešė kad Vokiečiai spaudoje ir per radio agituoja ne tik prieš Lietuvos valstybę, bet ir ragina jos piliečius neklausyti savo valdžios. Šis Lietuvos pranešimas visiems padarė didelio įspudžio, ir diplomatiniuose sluogsniuose manoma kad visos Vokiečių pastangos nueis niekais. Tsb.

Kaip tapti Suv. Valstijų Piliečiu

"Dirvos" knygynas turi naudingą knygelę tiems kurie nori apsipažinti su Amerikos pilietybės klausimais kurie reikalingi žinoti norinčiam patapti Suvienytų Valstijų piliečiu.

Kaina 25 centai.

Siunčiant į kitus miestus 30c.
(Siųskit pašto ženkleliais)

"DIRVA"
6820 Superior av. Cleveland, O.

"RIMBAS"

Mėnesinis Kritikos ir Satyros Žurnalas.

Jame buna daug įdomių ir juokingų pasiskaitymų. Prenumenr. 10c. Prisiųsk 10c ir savo antrašą, gausi "Rimbą" pamatymui.

"RIMBAS"
131 Grand St. Brooklyn, N. Y.

VOKIETININKŲ BYLA KAUNE

(Pabaiga nuo 1-mo pusl.)

sekdami, kaltais neprisipažysta, visaip išsisukinėja.

Sausio pradžioj teismas pradėjo klausti ekspertus, o Sausio 7 d. pradėjo klausinėti liudininkus. Ši bylos dalis buvo nepaprastai įdomi.

KAIP JIE VEIKĖ

Rengiantis Klaipėdos krašto sukilimui, buvo organizuojama ir teroras. Klaipėdos nazių vadovybė savo grupių vadams buvo įsakius terorizuoti krašte Lietuvių organizacijų ir centrinių įstaigų veikimą, trukdyti ir ardyti Lietuvių susisiekimus, terorizuoti Lietuvių organizacijų veikėjus. Savo tarpo "išdavikams" buvo numatyti net slapti teismai. Kovo 23 d. 1934 m. naziai nužudė savo tariamą išdaviką, Klaipėdos krašto teismo valdininką G. Jesutį, vieną pirmųjų Hitlerininkų Klaipėdos krašte ir artimą Sass'o padėjėją. Tie kurie padėjo Jesutį nužudyti gavo iš Vokietijos po 7000 ir 15000 markių.

Teroristai dar norėjo nužudyti ukininką Lopsą ir kitus sau nepatinkamus asmenis.

Daugelyje krašto vietų buvo įsteigtos teroristinės grupės kurios turėjo žudyti ne tik tariamus nazius išdavikus bet ir žymesnius Lietuvių veikėjus. Tokia žymiausia teroristinė grupė pereitą vasarą buvo suimta ties Šilute. Ji jau buvo padarius kelis pasikėsinimus. Pas jos narius buvo rasta daug ginklų ir Vokietijos bei Klaipėdos nazių vadovybių įsakymai toliau varyti savo teroristinį darbą.

Teroristai turėjo sprogdinti Lietuviškų organizacijų susirinkimus ir į juos šaudyti, slopinti Lietuvių nuotaiką terorizavimu. Kai tik kur įvyksta Lietuvių susirinkimai, teroristai juos turėjo ištolo sekti ir pro langą ką nors nušauti arba pro langą mesti granatas į susirinkimus. Lietuviškų organizacijų nariams buvo smurtu grąsinama už lankymąsi į Lietuviškus susirinkimus: Jeigu vaikščios į Lietuvių kursus ar susirinkimus tai kojas pašaus.

Kaltinamasis aktas tapo perskaitytas. Teisme teks išaiškinti kokį vaidmenį Lietuvos valstybės išdavimo darbe vaidino Vokietijos nacional-socialistai. Žodžiu, Kaune teisiami ne tik Klaipėdos krašto Hitlerininkai, bet ir visas Vokietijos nacional-socializmas arba nazizmas.

Kaltinamą aktą baigus skaityti, jį klausant kaltinamųjų veidai niaukėsi, o galvos nusviro. Nesimatė geresnės nuotaikos, o tik prislėgtas upas, nes patys teisiamieji žino apie savo sunkų ir skaudžiai baustiną nusikaltimą. Tsb.

STONIS
RESTAURANT

Didžiausia ir Gražiausia LIETUVIŠKA VALGYKLA

Duodame į stalą skaniausius valgius ir visokius legališkus GĖRIMUS

6824 Superior Ave.

PAJIEŠKAU savo pusbrolį Bernardą Šeškevičių, paeina iš Kietaviškių par., Vindzulių k., Trakų ap., buvusioj Vilniaus gubernijoj., Amerikon atvažiavo 1910 m., apsigyveno apie Rochester, N. Y. Jo tėvas ir aš labai norėtume su juo susižinoti. Jis pats ar kas apie jį žino praneškit šiuo antrašu:

Leosė Šeškevičiutė-Višnelienė
296 Lloyd Ave. Akron, Ohio

PAJIEŠKAU brolį Jurgį Kuleštį, paeina iš Veršių k., Leipalingio val., Seinų aps. Kas ką apie jį žinotų, prašomi pranešti suteikiant jo antrašą, arba jis pats prašomsa atsišaukti.

Marė Shaulis
21 Crick Court Niagara Falls, N.Y.

K. BLAŽAITIS
"Dirvos" agentas
Užrašo "Dirvą" metams arba pusei metų. Kreipkitės į jį. Antrašas:
209 Chapel Street
NEW HAVEN, CONN.

VIETINĖS ŽINIOS

MENO IR JUOKŲ VAKARAS, kurį rengia Šv. Jurgio parapijos bažnytinis choras Sausio 20 d. (5 val.), parapijos auditorijoje, būs labai įdomus. Dainuos naujausias dainas bažnytinis choras, taipgi dainuos didelis mokyklos mergaičių choras; solistai: A. Miliauskaitė, O. Akeliutė, S. Maloniutė, A. Garkauskaitė, broliai Holišiai, Merginų kvartetas, ir Stasė Greičienė. Baletas susidedąs iš 30 mergaičių šoks pirmu kartu Clevelande, šešiais atvejais mimiškus šokius. Po rimtosios dalies programo seks juokų dalis susidedanti iš "Syvos Kumelės" komedijos ir kitų juokingų numerių. Po prorgamo šokiai prie geros muzikos.

Rengėjai.

LYROS CHORAS šį sekmadienį, Sausio 20 d., 9:30 val. ryto, dainuos iš radio stoties WJAY Lietviškas dainas. Šį chorą vadovauja tarptautinis tenoras, Stanley Altschuler.

Tą pačią dieną Lyros Choras stato scenoje keturių aktų dramą "Spartakas", Slovenų auditorijoje, 6417 St. Clair avenue. Pradžia 5 val., įžanga 70c.

WARNER BROTHERS THEATERS

Hippodrome teatre pradedant šiuo šeštadieniu, bus rodoma įdomiausia ir dramatiškiausia filma, kokios jau senai nematėt, vardu "Bordertown", su Paul Muni ir Bette Davis vadovaujamose rolėse.

Apysaka eina apie vyrą kurį viena moteris taip mylėjo kad net nuėjo iki kraštutinumo, prie žmogžudystės, kad tik jis jos butų, o tuo tarpu jis įsimyli į kitą moterį ir taipgi nueina prie kraštutinumo norėdamas ją įgyti.

Taipgi apsilankykit savo kaimyniškuose Warner Brothers teatruose — Variety, Uptown, ir Lake. Juose rasite įdomiausių paveikslų, gražių komedijų ir pamokinančių filmų.

PERDAUG PALIUOSAVO. Baigdamas savo terminta gubernatorius White paliuosavo keletą žymių Ohio kriminalistų iš valstijinio kalėjimo. Per du metu jisai paliuosavo viso 886 kalinius. Praeitų šešių savaičių laiku paleista 72 kaliniai.

Daugiausia subruzdimo sukilo kuomet šiose dienose paaiškėjo kad tapo paleistas Clevelando žmogžudis Thomas Gerak, nuteistas visam amžiui kalėti.

Naujas gubernatorius Davey praneša kad jis pasistengs patyrinėti kokiu budu buvo parodyta tiek daug malonės nusikaltėliams.

DIDELĖ LIETUVIŠKA VAISTINĖ
C. Pakeltis Pharmacy

1117 E. 79th Street
(Kampas Pulaski Ave.)

Pranešu savo tautiečiams kad mano aptieka perkėlta nuo 8121 Sowinski avenue į naują vietą, 1117 East 79th Street. Taip kaip ir praeityje, užlaikome visokias namines ir importuotas gyduoles nuo visokių ligų, kaip tai nuo aštriojo užsisenėjusio Reumatizmo, nuo visokių žaizdų, dedervinių, nevirškinimo vidurių, užkietėjimo vidurių, kosulio, kataro, lytiškų nusilpnėjimų, visokių lytiškų ligų, nerviškumo, nemigės ir visokių kitokių ligų. (18)

C. PAKELTIS APTIEKA
1117 E. 79 St. Cleveland, O.
Telef. ENd. 8533 ENd. 8534
Aptieka atdara 7 dienas savaitėje.
(Ypatiškai mane galit matyt nuo 9--12 ryto ir 5--11 vakare)

PARSIDUODA KRAUTUVĖ

Kampinė cash mėsos ir grosėrių krautuvė, garantuota $500 savaitinių ineigų, nėra kompeticijos 4 mylios aplinkui. Greta yra 6 kambariai. Matykit agentą Zimerman, 2 iki 3 po pietų. 4164 E. 131 Street, netoli Miles ave.

PARSIDUODA KRAUTUVĖ

1042 E. 123 Street, prie Superior Through karo. Pieninė, cigarų, saldainių ir mokyklos reikmenų krautuvė, priešais didelę mokyklą. Nuoma $15 į mėnesį. Parsiduos pigiau negu pusės vertės. Pribukit tarp 2 ir 4 po pietų.

PARSIDUODA KRAUTUVĖ

2615 E. 93 Street, netoli Woodland ave., tabako, užkandžių ir grosėrio krautuvė, netoli didelės dirbtuvės. Nuoma $15 į mėnesį su gyvenamais kambariais. Nėra jokios kompeticijos. Parsiduos pigiai. Kreipkitės prie Zimerman, 2 iki 3 po pietų, 4164 E. 131 Street.

Sovietų Opera Statoma Clevelande

LYDIA KORETZKY
in "Lady Macbeth of Mzensk"

Pirmutinis muzikalis dalykas kuris šymet naujai pasirodo Amerikoje yra tai sensacinė nauja Sovietų didėji opera "Poni Macbeth iš Mžensko", parašyta jauno Dmitro Šostakovskio. Tą operą stato Cleveland Orchestra, po vadovyste Arthur Rodzinskio, Severance Hall, du vakaru, Sausio 31 ir Vasario 2. Vasario 5 d. The Cleveland Orchestra ir tie patys Rusai vaidintojai perstatys tą operą, vadovaujant Rodzinskiui, Metropolitan Opera House, New Yorke.

Tikietai iškalno galima nusipirkti prie Severance Hal

Taylor's krautuvėje, ir kitur. Kaina nuo $1 iki $3.

Ši opera yra tai pirmas reikšmingas kurinis ateinąs iš Sovietų Rusijos, kur jis buvo perstatytas pirmą kartą Maskvoje beveik metai laiko atgal, ir Leningrade Sausio 22 d. Abiejuose miestuose buvo po savaitę laiko. Roles vaidina atvažiavę iš Rusijos žymus Rusai artistai.

AKIŲ APSAUGOJIMO REIKALU

Penkiasdešimts du Amerikos miestas paseka Clevelandą studijavime moderninių budų apsaugojimo akių ir organizuoja Sight Saving Councils pavyzdžiu naujai sudarytos Sight Saving Council of Cleveland.

Visoje šalyje miestai pradėjo pasekti Clevelando planą apsaugai akių ir tą pradeda įvesti kaipo dalį šalies mokslo tarp jaunosios kartos.

Prezidentas Franklin D. Roosevelt gali dėkuoti Clevelandui už naujus šviesos prietaisus ir naujas lempas sudėtas jo Baltojo Namo Ofise, nes jis pasikvietė Matthew Luckiesh į Washingtoną prižiurėti suvedimą naujų šviesų tame name. Ant Prezidento rašomo stalo dabar stovi modelis iš brunzos tokios pat skaitymo lempos kokią išvystė Profesorius Henry B. Dates iš Case School ir suteikė šaliai mokslo dovaną. Ji turi 100-wattų lempą, tinkamą skaitymui.

Suvirš 60,000 žmonių Cuyahoga apskrityje girdėjo kalbėtojus iš Sight Saving Council mitinguose mokyklose, bažnyčiose, klubų sueigose, kurie aiškino svarbą davimui akims pakankamai šviesos.

Reikalas apsaugoti akis nuo gedimo tapo dramatiškai pirodyta faktu kad netoli pusė šalies gyventojų turi prastas akis. Iš visų mokyklų vaikų ir mergaičių žemiau 20 metų amžiaus, suvirš 20 nuoš. turi silpnas akis. Iš visų jaunų merginų ir vyrų baigusių kolegiją, virš 40 nuoš. turi prastas akis. Iš visų vyrų ir moterų virš 50 metų, 75 nuoš. turi prastas akis.

NAUJOS PARAPIJOS salėje sekmadienį Moterų Labdarybės Draugijos surengtame vakarėlyje atsilankė pusėtinai žmonių, pasikortavo, pasišoko, ir linksmi išsiskirstė. Buvęs.

ŠUNIMS trijų mėnesių ir senesniems reikalinka išimti leidimus. Kurie žmonės užlaikytų namuose šunį neturėdami leidimo gali buti nubausti $25 ir teismo kaštus.

JONAS NAUJOKAITIS
"Dirvos" agentas Londone.
Pas jį galima gauti "Dirvą" pavieniais numeriais ir užsirašyti metams. Adr.:
3 White's Gardens,
Planet Street,
Commercial Rd. E. 1, London

"TU JAU TUOJ APAKSI!"

Ar galit įsivaizduoti kaip pajustumet jeigu daktaras pasakytų kad "jųs tuoj apaksit'?'

Ištikro, jųs darytumet viską kas tik galima išvengimui tos nelaimės.

Bet ką jųs darot DABAR apsaugai savo akių nuo gedimo ir prasto matymo, kuomi kenčia trečdalis visų jusų sutinkamų žmonių?

Viena iš svarbiausių priežasčių yra akių įtempimas del neužtenkamos šviesos. Apsaugojimui akių, gaukit iš lempos reikalingą šviesą.

GERA ŠVIESA

Kuomet šviesos yra užtektinai padarymui matymo lengvu—

Kuomet jusų šiesa liuosa nuo visų tiesioginių žėrėjimų arba atspindžių —

Kuomet turit bendrą šviesą kuri nepalaiko kambaryje šešėlių ir sunaikina aštrius bruožus—

Tada tai jųs turite gerą šviesą.

NAUDOKIT AKIS TAUPANČIUS BULBS SAVO LEMPOSE

Devyniasdešimts devyni nuošimčiai visų namų yra prastai apšviesti. Bet nėra reikalo po novei vargti ir kentėti nuo prastos šviesos jusų namuose. Pakeiskit visus senus permažus šviesos bulbs jusų visose lempose kokias tik turit, naujais akis palengvinančio didumo bulbs. Jeigu reikia, įsigykit naują, spalvuotą uždangą. Pri silaikykit šių taisyklių:

Vienos skylės lempoj naudokit 100-watt bulb.

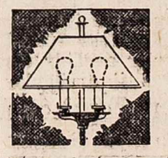

Dviejų skylių lempoj naudokit du 60-watt bulbs.

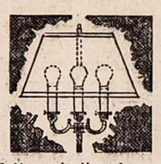

Trijų skylių lempoj naudokit tris 40-watt bulbs.

Atlankykit Matymo Mokslo Parodą—Nemokamai—Nieko Neparduoda

THE ELECTRICAL LEAGUE

BUILDERS EXCHANGE BUILDING • 18TH FLOOR • CHERRY 2535
PROSPECT NEAR ONTARIO • ONE BLOCK SOUTH OF PUBLIC SQUARE

CAFE IR RESTAURANTAS
A. WIRBICKAS

užlaiko gražią užeigą

ALINĘ IR VALGYKLĄ

Penktadienio vakarais duodama skanios žuvies.

17320 St. Clair Avenue Kampas E. 174th St.

DELLA C. JAKUBS

(JAKUBAUSKIENĖ — Laisnuota Laidotuvių Direktorė)

Lithuanian Funeral Home

Visiems Lietuviams norintiems naudoti musų kambarius leidžiame dykai.

Lietuviai kreipdamiesi reikale prie manęs apturėsit teisingą patarnavimą: mandagus, simpatiškas, greitas ir geresnis patarnavimas už kitų. Vežimai ligonių pervežimui į ir iš ligonbučių. Kainos sąžiningos. Žemiausia kaina už palaidojimą, sulyg jusų pasirinkimo. Reikale telefonuokit.

6621 Edna Avenue ENdicott 1763

KAS GIRDĖT CLEVELANDE-APIELINKĖSE

"DIRVA", 6820 Superior Ave.—ENdicott 4486—Atdara vakarais

S. L. A. 14-tos Kuopos Didelis Metinis Vakaras

'PONO FELIKSO ATSILANKYMAS' — tai puiki, smarkiai juokinga komedija, apie du jaunikiu — senbernį ir jaunuolį, ir apie jauną mergelę, apie kurią tiedu jaunikiai sukasi. Komedija vaizdžiai perstato senbernių jausmus, kaip jie nori prie merginų lysti, į jas įtekmės turėti, ir kad merginos jas mylėtų, bet bijo vestis. Tuo gi tarpu jaunas jaunikis, Ponas Feliksas, prisisuka prie to senbernio mylimos merginos ir ją pavilioja, nors jos tėvas labai nori gauti už žentą tą senbernį.

Ši komedija bus pastatyta jau šio sekmadienio vakare, Sausio 20 d., Lietuvių salėje, SLA. Baliuje, kuri rengia vietos SLA. 14-ta kuopa. Programas prasidės 5:30 vak., bus gražių deklamacijų, muzikos dainų, ir pagaliau šokiai. Prašomi atsilankyti visi SLA. nariai visų kuopų, ir publika bendrai, o visi kruvon suėję turėsit tikrai gerus laikus. Įžanga į programą 35c., šokiams 25c.

Komisija.

LIET. KULTURINIO DARŽELIO nauja valdyba. Sausio 11 d. Lietuvių Kulturinio Darželio Sąjunga turėjo savo metinį susirinkimą, kuriame prie kitų dalykų buvo išrinkta valdyba 1935 metams. Valdybon inėjo šie: Pirmininkas — Adv. P. V. Česnulis; I Vice Pirmininkas — Ona Mihelich; II Vice Pirmininkas — Jonas Brazauskas; Užrašų Sekretorius— K. S. Karpius; Finansų Sekretorius — Marė Miščikienė; Iždininkas — P. P. Muliolis; Iždo Globėjai — O. Baltrukonienė, Julė Salasevičienė.

Veikiančion komisijon išrinkta: P. Glugodienė, J. Sadauskas, O. Pongonienė, L. Šukienė, A. Luizienė.

REIKALAUS ATGAL PINIGŲ? Clevelande eina kalbos kad vietinis "antro skridimo" komitetas, kuris rinko iš žmonių pinigus ir siuntė į Chicagą, šauktų savo susirinkimą ir pareikalautų iš ALTASS atgal pinigų, nes tie ponai neįvykdė to ką žadėjo.

Kiti sako galėtų traukti į teismą vietinio komiteto narius jeigu jie nieko nedarys, nes tas aiškiai parodo kad jie veikė išvien su Chicagos komitetu, o dabar Chicagiškiams nieko nesako, reiškia jiems pritaria, nors pinigai išmėtyti, kurių buvo surinkta net perdaug.

Girdėjęs.

MASSMITINGAS. Goodrich House įvyksta masinis mitingas ketvirtadienio vakare, Sausio 17 d., nuo 8 val. Bus kelių partijų kalbėtojai, kurie aiškins ką jų partija siulo depresijos prašalinimui. Kalbėtojai bus nuo Demokratų, Republikonų, Socialistų, Komunistų.

DR. HUGHES
DENTIST
Seniau buvęs ant St. Clair
dabar randasi
43rd ir Superior Ave.
Geriausias darbas už prieinamas kainas. Jeigu tik yra Dentisterijos darbas, aš ją atlieku.
Mielai suteiksiu savo draugams Lietuviams ir jų draugams gerą išegzaminavimą ir patarimą.
DR. HUGHES
4303 Superior Ave.
VALANDOS
Nuo 9 ryto iki 8 vak.
(Išskyrus sekmadienius)

CLEVELANDO LIETUVIŲ KULTURINIO DARŽELIO REIKALAIS

Po pastatymo Lietuvių Darželyje Dr. Jono Basanavičiaus paminklo, daugelis pradėjo tikėti kad tuoj bus galima Lietuvių Darželis visai užbaigti įrengti, taip kaip padaryta Žydų, Vokiečių, Italų Darželiuose. Lietuviai nepagalvoja kad tos tautos yra didelės, turtingos, o musų Clevelande mažai, ir tie patys daugiausia tik parodo norėjimą, tik šneka tuščiais žodžiais ir kritikuoja valdybą už nebaigimą Darželio, o su aukomis neprisideda.

Daugybė Lietuvių turėtų paklausti savęs: ar daug aš daviau Darželio parėmimui? Iš apie 16,000 Lietuvių Clevelande, gal šimtas-kitas davė po dolarį ir daugiau, o kiti visai nieko nedavė.

Draugijos siunčia į Darželio Sąjungą atstovus, ir tai nenori mokėti du dolariu metinės mokesties Darželio Sąjungos veikimo lėšų padengimui. Kada draugijų susirinkimuose buna atstovų aiškinama apie Darželio Sąjungos veikimą, kiti atsistoję ima bartis kam Darželis nebaigiamas statyti. Bet jeigu kas jneša kad reikia iš draugijos iždo paaukoti kiek Darželio naudai, rėkia kad nereikia duoti....

Tokia tai padėtis, tokis tai siauras musų nekurių žmonelių ir net tulų veikėjų supratimas. Darželio Sąjunga iš žemės pinigų nekasa, kiekvieną dolarį turi išprašyti iš musų pačių Lietuvių.

Draugijos privalo nors kartą į metus padaryti nors mažą auką Darželiui, arba surengti kokį vakarėlį tam tikslui.

Draugijų atstovai irgi ne visi iš širdies dirba. Kiti rodos ateina į Darželio Sąjungos susirinkimą tik pasėdėti, ne padėti dirbti, nes nekurie į jokias komisijas neapsiima, kiti retai ir į mitingus lankosi. Tokius draugijos privalėtų visai nerinkti, ir tokie turėtų visai neapsiimti savo draugiją atstovauti.

Kiekvienas kas į Darželio organizaciją eina privalo turėti supratimą jog stoja dirbti didelį, garbingą musų tautai darbą — statyti Clevelande amžiną musų tautai paminklą, kuris Darželio pavidale stovės dideliame miesto parke.

Kurie vis kalba kad Darželis nebaigtas, lai rupinasi prisidėti ir su auka. Tuo gi tarpu lai tenkinasi Darželio koks jis yra: Darželį mes turime — plotas žemės mums pavestas, ten pastatyta musų tautos patriarko Dr. Jono Basanavičiaus paminklas, apsodytas gėlėmis vasaros metu, o žiemą pauošiamas vainikais Vasario 16-tos apvaikščiojime. Jau to užtenka jeigu ko kito Darželyje ir nebutų pastatyta per tulą laiką. Kitos tautos savo Darželiuose neturi nei tiek.

Darželio Sąjunga gyvuoja jau šeštas metas. Per pirmus du ar tris metus aukų daugiausia inėjo, bet dabar depresija sutrukdė gausesnį aukų plaukimą. Tačiau kas metai ineina po porą šimtų dolarių ar daugiau.

1934 m. Sausio mėnesį išdė buvo $1,156.41. Šymet Sausio mėn. išdė yra $1315.59.

Reiškia, pastangomis veiklių atstovų ir gerų aukautojų fondar didėja. Ta suma pasidarė jau po to kaip įsigyta paminklas ir panešta visi kaštai su jo įsigijimu ir pastatymu jo toje vietoje.

Tolesni Darželio plėtimo planai reikalauja daugiau pinigų, bent $2,500 vienu kartu, taigi tuos pinigus turėsime patys sudėti — visa vietos visuomenė. Pinigų pas mus dar yra, tiktai reikia nuoširdumo, gerų norų ir supratimo paties reikalo.

Darželį turime — tą visi žinokime gerai, ir žinokime kad jo iš musų jau niekas neatims. Tik jo išpuošimas priklausys nuo musų visų — nuo pavienių ir draugijų. Svetimas niekas nei cento nepakiš — patys turim sudėti, ir dėkime. Tik taip Darželis bus išgražintas.

K. S. Karpius,
Liet. K. Darželio S. Sekr.

DAUGIAU VIETINIŲ ŽINIŲ TELPA ANT 7-TO PUSL.

DABAR LAIKAS PIRKTI. Didelė vyriškų rubų krautuvė, The Kramer & Reich Co., 7002 Superior ave., pradėjo savo nepaprastai didelį atpigintų prekių išpardavimą. Apsilankykit joje, matysit kokių vertingų dalykų parsiduoda už visai nedideles kainas.

SUSIŽEIDĖ. Edvardas Skripkus, jaunas vaikinas, darbe susižeidė sau ranką, kurią darbavietės daktarai tinkamai neprižiurėjo. Nuo to vaikinas gavo kraujo užnuodinimą ir turėjo pasiduoti į ligoninę, gana pavojingai apsirgdamas.

PADĖKA CLEVELANDIEČIAMS. Šiuomi reiškiame širdingą padėką musų draugams už jų parodytą mums nuoširdumą ir prielankumą. Mums atvažiavus pas gimines į svečius, musų dukterį Adelę patiko sunki liga, pneumonia. Širdingai ačiu Dr. J. J. Kamesiui, kuris ją išgydė. Taipgi ačiu Baltušiams už davimą vietos jos liginimui, ir ačiu visiems už lankymą ir dovanas bei visokį pasitarnavimą.

Antanas ir Magdalena Bigailai
Fostoria, O.

STATO "FABIJOLA". Kitą sekmadienį, Sausio 27 d., Lietuvių salėje, rengiama statyti scenoje didelis veikalas, penkių aktų drama, "Fabiola". Statys Naujos Parapijos Sodalietės.

APSILANKYKIT. Žinomas Clevelandietis Juozas Pečiulis įrengė gražią užeigą nuosavame name, 1248 East 79th St., netoli Superior ave., ir daro gerą biznį. Pas jį apsilanko Lietuvių iš visų miesto dalių. Kada turite laiko, apsilankykit, pasitiksit savo draugus.

Ofiso Valandos:
nuo 2 iki 4; nuo 7 iki 8
Dr. Peter P. Palsis
Lietuvis Gydytojas
8102 Superior Ave.
Telefonai
Namų: HEnd. 1373
Ofiso: GArf. 1373

JIS NESUSTOJO

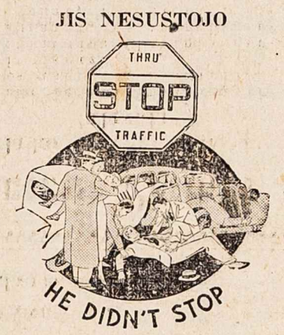

Šitoki ženklai yra išdėti prie visų skerskelių Ohio valstijoje. Jie persergsti automobilistus privažiuojančius mažais keliais į didžiuosius vieškelius. Tai priminimas kad sustotų ir apsižiurėtų ar vieškeliu nevažiuoja kas kitas, pirm įsukimo į vieškelį. Kuris nesustoja ir neapsidairo, gali sulaukti liudnų pasekmių.

LIET. MAŽŲ NAMŲ savininkų skyriaus rengtas vakaras pereitą sekmadienį Lietuvių salėje gražiai pasisekė. Buvo daug publikos, visi gražiai linksminosi.

Rep.

VAŽIUOJA FLORIDON. Žinomas veikėjas ir prakalbininkas, chemikas P. J. Žuris, iš North Olmstead, išvažiuoja su šeima į Floridą. Pats Žuris ten bus trumpai, bet šeimą paliks ilgesniam laikui.

Praeitą sekmadienį p. Žurį patiko didelė nelaimė: ištiko gaisras jo laboratorijoje, nuo ko chemikalai susprogo, ir visa laboratorija sudegė. Nuostolių padaryta daug. Pats p. Žuris išliko sveikas, nors tuo laiku laboratorijoje dirbo ir ugnis kilo laike bandymų. Laboratorija stovėjo paskirai nuo gyvenamo namo.

DR. PETRAS P. PALSIS turi savo ligonių priėmimo ofisą po antrašu 8102 Superior ave.

GAVO

Pinigus Lietuvoje, siųstus per "Dirvą" šios ypatos:

Marijona Tiškienė	$15.00
Marė Šelmienė	$3.00
Mikas Marankevičius ..	$10.00
Simas Kurpavičius	$50.00
Rožė Dereškienė	$5.00
Stasys Petreikis	$5.00
Barbora Raškauskienė	$50.00

Kreipkitės vėl:
6820 Superior Ave. Cleveland

SLA. BALIUS

RENGIA SLA. 14-TA KUOPA
Statoma scenoje komedija
"PONO FELIKSO ATSILANKYMAS"
Taipgi bus gražus dainų ir muzikos programas
SEKMAD. SAUSIO 20
LIETUVIŲ SALĖJE
6835 Superior Ave. Pradžia 5 val. vakare.
PROGRAMUI ĮŽANGA 35c.
Šokiai prasidės 8 val. Įžanga šokiams 25c.

Juozas Pečiulis
Užlaiko Gražią Alinę ir Valgyklą
Užlaiko geriausį Stiprų Alų, geriausios rušies Vyną ir skanius valgius ir užkandžius.
Užkviečia visus Clevelando Lietuvius atsilankyti, bus maloniai Lietuviškai priimti, na o gėrimų ir užkandžių kiekvienas ras pagal savo pasirinkimo ir skonio. Kada tik prireikia alaus į namus, galite čia gauti namon parsinešti.
1248 East 79th Street
Netoli Superior Avenue

Youth's Forum

Editor—Peter Skukas **Phone: ENdicott 4486** **6820 Superior Ave. Cleveland, O.**

SNAPSHOTS OF LIFE

OF JOSEPH JUODISIUS
Custodian of the Lithuanian Hall

Literally, thousands of people meet this mild-mannered silver-gray headed gent who manages the Cleveland Lithuanian Hall in the course of their activities about this neighborhood.

Mellowed and ripened by life's turbulent waters, his 68 years on earth have not dimmed his eyes nor dampened his spirit, being popular both with the old and the young. Born in 1866, in Naumiestis district, Savalkų gub., Lithuanian, of parents of moderate means who owned their own farm which was quite a step in those days they lived happily together until his father passed away, Joseph was then only 8 years old.

Finding life very dull and seeking new fields he came to the United States at the age of twenty-one, settling in Scranton, Pennsylvania. The year 1887, a lad of 21, he had to do what many others were doing. He became a miner. Soon thereafter he met his love with whom he still lives at their modest home, 1580 East 84th street, Cleveland. He came to Cleveland in 1920 with his entire family, including two sons and two daughters. Since that time Mr. Juodisius has been at various trades, at one time was employed by the City of Cleveland until he assumed his present work when the late Mr. Orentas, former custodian, died in approximately 1932. He has held the present job ever since with the exception of a very brief period. The sons are now married, the daughters, unmarried, however, live with their folks and are established securely in this city. One of them took an extended tour through Europe a few years ago, being vitally interested in traveling.

In spite of his hoary head, Mr. Juodisius appears youthful and is liked by all who come in contact with him. So modest he is, that he strenuously objected publishing his picture and even for writing as much as we did about him. He cares little for publicity, goes around does his required work unassumingly, and unstintingly.

EDITOR'S NOTE: Announcements of any personal or social interest will be cordially accepted. Send or phone yours in.

AMONGST OUR LITHUANIANS

ST. GEORGE'S CHOIR GIVES PROGRAM
Sunday, January 20th, 1935

The Choir of St. George's will present an entertaining stage show with songs by famous local singers including Mrs. Greicius, a good quartet and last, a Classical ballet dance of some thirty damsels.

After the program, a dance will be held in the church auditorium where the program takes place.

All are invited to attend this attractive entertainment.

o o o

The Small Home Owners, last Sunday, gave a short but rather appreciative program including two Choruses and popular local talent. All above middle age and under the able direction of Mr. Krasnickas, this chorus performed admirably. While the ever rising Lyros Chorus under the direction of Mr. Altschuler, WJAY music director, this chorus repeats its interesting style of choral work, potently marked with finished details and punctuated with hard work and desire for perfection. The same chorus, next Sunday, will put across the song-drama "Spartakas" at the Slovenian Hall.

Additional talent included a duet by Bernice Russel and Sophia Kane, Mr. Vaitinas as instrumentalist and Aldona Wilkelis at the piano.

o o o

Sunday, January 20, the local SLA will present a drama and dance later in the evening at the Lithuanian Hall.

o o o

Mr. P. J. Zuris, North Olmstead, and family will soon leave for a vacation to Florida. This decision comes after a catastrophe that occured at his chemical laboratory. Mr. Zuris is a Consulting Chemist with Laboratory near his home. In a series of experiments he was running, a mishap spattered fire in all directions burning the building to the ground. The loss is immense, particularly since no insurance protected the laboratory aside from the many endeared instruments that were lost. A volume of reference books in chemistry, reputed to be worth several hundreds of dollars, is valued very highly by Mr. Zuris. Only a small balance was saved so rapid did the flames propagate the structure.

After several weeks, he will return, leaving his family in Florida, to start building anew his Laboratory.

o o o

At a most delightful reception designed to entertain the members who participated on the Dirva radio programs, Mr. and Mrs. Karpius turned out to be one of the most perfect host and hostess. So much talent was quartered at their home that there wasn't a dull second throughout the evening with the addition of sparkling waters to aid and move the most reluctant. Among the members were the Misses Kane, Russel, Miliauskas, Greicius and Orpse and the Madames Kavalauskas, Wilkelis, Machuta. Of the men, Messrs. Kavlauskas, Vaitinas, Hollish brothers, K.J.M., Skukas and Valasimas, of Chicago.

Uncensored

SIDE GLANCES
By K. J. M.

Youngster, 'Dick' Kaitis, gave the oldsters, backstage at the Lithuanian Hall a number of wise quipps for his age, last Sunday.

AT THE BOXING SHOW

Friday, January 11, Lithuanian Hall.

Martin Zitkus, enjoying single blessedness, and at the same time all decked out in a classy brown suit and a well groomed mustache, sitting in the last row of the bleachers taking in the entire show and surroundings in a concentrated manner.

Miss Puzin, well-know beautician, was one of the fairer sex that attended and from her behavior enjoyed the different bouts. She managed to get there early enough to grab a ringsider.

George Lucas, promoter of the affair taking longer to make himself up after the fight, than it does an undertaker to make up a stiff, that was in a train wreck. But perhaps it was worth the time and efforts because later he drove away with a couple of his fair admirers.

AT KARPIUS' HOUSE PARTY

Mrs. Aldona Wilkelis, was so choked-up after receiving a beautiful gift from the hostess, because of her unsung tireless efforts on the radio program. In fact she was so stuffed-up she had to retire for a while and when she did finally join the party was unable to speak for hoarseness.

Mrs. Nellie Kavalauskas, (she would have to be married) managing to sing even though she had a mouthful of sandwich, pickle and beer. Your singing was excellent in that muffled tone, Nellie.

Miss Sophia Kane, singing I wanta have my arms around you, with two hands at the end of the arms, and your neck between the hands, to a certain young gentleman, who failed to see her under the mistletoe. Gee, why did I have to be in hidin', I bet I wouldn't have missed.

Mr. Bill Vaitinas, hillbilly boy, diverting from his usual antics and amused the folks with a one-finger piano recital. Bill, I suggest you stick to the mouth organ.

Pete Hollish, singing nobody knows how dry I am after several highballs and several beers. Can you imagine....

Reggie Greicius, eating a goose liver and cheese sandwich at the same time. I wonder if she remembers?....

Bernice Russel, looking a little gog-gog in the smaller hours of the mornin'. Pretty tough going to a party the same day you come home from one, eh Bernice.

It is this humble person's belief, that enough has been said, escape humble one, while their is still honorable life in body. See what that bump on the head with that empty bottle, last Sunday did for me.... Perhaps I better look up my family tree and see vos iss.

Boxing News

With a good sized crowd assembled at the Lithuanian Hall to view George Lucas' premier boxing show, held last Friday, resounding biffs and bams echoed throughout the auditorium neatly equipped with a standard-sized ring.

Appearing first on the battlefront was Peter Luiza, acting as the announcer for the evening. Joe Slisko after a smooth introduction, wipped the daylights out of his opponent, Walter Peble, in a less than a two minute round winning on a technical knockout.

Topping the evenings regular bouts Bob Guciardo licked Salvatore Sosso in a tussle that was far from bloodless. George Lucas, Lithuanian, scrapped with Whitey Chernoff in an exhibition that is worthy of mention, being as it was.

Probably the thing which rocked the onlookers out of their chairs was the five-entre battle royal, which we see so infrequently today. Add the cheers and jeers of the enthusiasts, this Waterloo gave no end of entertainment, at least so promising it was that only the two victors had it out between themselves.

Amid the crowd, high stakes were heard, Burns and Chapas even venturing in the area of as high as ten cents in favor of their popular candidates for the winner.

Announcement of later bouts will take place at the same hall in a few weeks. Watch your paper for it.

WRESTLING

NO CONTEST

Sam Cordovano, and Ernie Dusek, wrestled in vain for 30 minutes because it only ended in a no-contest ruling. Cordovano literally knocked the bad-man Dusek out in the first fall lasting 15 minutes. When Ernie began acting up in the second encounter, Sammy threw everything he had behind a terrific butt and missed, landing outside the ring unconscious. What a riot followed. But the Italian could not come back for the last round therefor the decision.

Preliminary results— Dan Parker won over Thompson in 8 minutes. Red Ryan was defeated by John Gyorffy, in 16 minutes Bull Komar pinned Alex Billington in 19 minutes, and Richard Stahl was an easy victor over Frank Noewer in less than 7 minutes.

GANSON PROMOTER IN FRISCO

Jack Ganson, well-know wrestler in the east has journeyed across the continent, to become mat chief in California. He is replacing the recently resigned chief, John Clute, whom he has made his assistant.

Ganson is a very big, strong immigrant from Lithuania. He obtained his first start in the wrestling game in San Francisco. He got a flying start as a wrestler because of his build and intelligence. In a few years he headed East and met up with Paul Bowser, Boston promoter.

Once under the guidance as such an expert as Bowser, Jack was one of the biggest drawing card for some time here in the East. But when it became necessasy for the wrestlers to have a representative in the Bay District, Bowser sent Ganson to San Francisco, where, under his booking ability the game has flourished.

Gason intends to bring a good number of stars to California in the near future. Now we have the great Karl Pojello in the East and Jack Ganson, out West. There far enough apart not to have any competitive difficulties.

LITHUANIAN SCREEN STAR

You probably have been sitting in a theatre many a time to watch a Western melodrama of some sort. When you witnessed the name Tom Tyler, as the hero, you never realized that he is a young Lithuanian from Detroit, who has really made good.

Handsome William Morkauskas, under the assumed name of Tom Tyler, has been the Western movie hero and idol of many men, women, and children, throughout the country who have watched him perform as a cowboy in a great number of thrillers.

Talent, agressiveness and his natural blessing of good looks, has taken this young Lithuanian from out of nowhere, to stardom.

AKRON

Remember, Cleveland, Youngstown, and Alliance, Saturday night, Jan. 19. is the night. The night set aside by the Akron Lithuanian Social Club for the sole purpose of giving each and every one of us an opportunity of becoming better acquainted with each other. We, of the A.L.S.C., are extending each of you a most cordial invitation to be in Akron Saturday evening. We want you to be here as our guests. We want to become better acquainted with you. We hope you feel the same way too. However, the success or failure of this desire is in your hands, now. We have invited you; we have asked you; the rest is up to you. So start warming up your limousines and begin to head toward the "ole rubber town". Remember the affair is only a few hours off. Remember also, that there will be an entertainment, dancing, card playing, eats, and as before said, whatnot. But above all, remember, the opportunity of you to meet me and me to meet you.

So we'll be waiting for you, Cleveland Youngstown, and Alliance, tomorrow evening, Saturday, Jan. 19, at the YWCA in Akron. You won't disappoint us, will you?

VISOKIOS APDRAUDOS-INSURANCE
reikalais kreipkits pas mane
Apdraudžiu namus nuo ugnies, tornados, taipgi namų baldus ir automobilius; prie to apdraudžiu nuo sužeidimų ir parupinu kitokią apdraudą. Jeigu baigiasi jusų apdrauda ant namo ar kitko, duokit man ją atnaujinti. Vietoje kreiptis kur kitur tuo reikalu, paveskit saviems Lietuviams.
C. F. Petraitis
6702 SUPERIOR (viršuje)
Telef. HEnd. 5699

Musų Didžiausias Išpardavimas Bėgyje 30 Metų
Jau Prasidėjo
Žymiai atpiginta visi Vyriški
SIUTAI IR OVERKOTAI
ir kitoki dėvėjimo reikmenys vyrams ir vaikams.
PIRKIT DABAR ir SUTAUPYKIT
kaip niekad dar nesutaupėt!
Krautuvė atdara ir vakarais
THE KRAMER & REICH CO.
7002 Superior Ave. kampas Giddings Road